

དེབ་ཕྱིང་དབ་པོ།

ཤེས་རབ་སྣང་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་
མའི་འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཕྱིམ་བ་པོ། ལྷོ་སྤྱིང་དགོ་བཤེས་ཆེ་རིང་ནོར་བུ།

2025

ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་
འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

ཚུམ་པ་ཡོ། རྒྱ་གྲིང་དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་ཞོར་བྱ།

༡༠༡༥

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0507

ཚཱ་པ་པོས་གནང་བའི་མ་ཕྱི་རང་འཇགས་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་ཁྱིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༥ ཟླ་བརྒྱད་པར་ཚཱ་ཁྱིག་བྱས།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་སྐྱུག་གྱི་བདག་དབང་ཚཱ་པ་པོ་ལ་ཡོད།

སྒོན་སྒྲིང་།

དེ་ཡང་ཆོས་གྲོགས་དང་དོན་གཉིས་ཅན་གཞན་གྱིས་རེ་བསྐྱལ་
ལྟར། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་བ་འདི་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་
ལུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞིན་གྲིས་བ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་
དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་གཉིས་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དང་
བསྐྱུན། གཞུང་དེ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོར་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་ནན་བགྱིས་བྱེད་ཁུལ་གྱིས། ཆོག་
དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་འགྲེལ་བ་དང་ཡང་འགྲེལ་དུ་མར་གཤེབ་
བསྐྱར་དང་། ཁྲད་པར་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་གང་མང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་
ཏེ་དཔྱད་བ་གང་རུས་བྱས། དེ་དག་ཡིག་དགོད་བྱེད་སྤྱབ་ན་རང་
ལ་ཡང་བྲན་གསོ་དང་། རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་བ་གཞན་འགའ་ལ་
ཡང་མན་པར་རེ་སྟེ་གྲིས་ཁུལ་ཡིན། དེ་ཡང་གྲུ་ཆོམ་དུ་མ་སོང་བར་
རྒྱ་གར་མཁས་པའི་དགོངས་བ་དང་མཐུན་ཅི་རུས་བགྱིས། ཆོག་
ཆོགས་ལ་མ་འདྲེམ་པར་ཆད་སྤྱབ་ཀྱི་མཁས་བ་དག་གི་ལུང་འདྲེན་

མང་ཙམ་བྱས་ཏེ། ཁ་གསལ་གོ་བདེ་བྱས་པ་ནི། བདག་དང་བདག་
འདྲ་བའི་སློང་པམ་ནམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡི་
དོན་ལ་གོ་རྟོགས་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་དགེ་
དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་ལ་སྦྱོན་འབྲུལ་ཞུས་སྐབས། དགེ་
མཆོག་གིས་ཞིབ་གཟིགས་གནང་སྟེ། ཐུགས་དགུས་ཆོར་གྱིས་འདི་
ཉིད་དཔར་སྦྱོན་བྱེད་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པར་བརྟེན། དེབ་ཏུ་
བསྦྱོན་རྒྱུ་འདི་སྟོབས་པ་ཐོབ།

མཐའ་དོན་གཞུང་འདི་བྱེད་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་དེ་རོགས་
རམ་གནང་མཁན་ནམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་སྐྱབས། རང་
བྱས་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་ཞིབ་ལྟ་དང་དག་བཙུངས་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་
ལྷུང་ལེན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་མཐུས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་
པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བའི་རེ་སློན་དང་བཅས།

རྩོམ་པ་པོས་བྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་བ་༡༢ པའི་ཆེས་མཁོ་ལ།

ཚུམ་པ་པོ་མཆམས་སྒྲོར་སྒྲིང་བསྟུས།

གཞུང་འདི་བྱེད་པ་པོ་བདག་དག་བཤེས་ཆེ་རིང་ནོར་བུ་ནི།
ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་མདོ་ཁམས་ཏེ་ཉོར་བྲག་མགོ་རུ་པ་བསྟན་འཛིན་
ནམ་རྒྱལ་དང་། མ་དཔལ་ལྡན་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ལས་སྒྲིས། རང་
ལོ་བཙུང་བརྒྱད་ཐོག་བྲག་མགོ་དགའ་ལྡན་རབ་བརྟན་ནམ་རྒྱལ་སྒྲིང་
གི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ། བཀའ་ཤིན་མཆོངས་མེད་བཀའ་བཙུ་བ་དག་
དཔལ་ལྡན་རྟོ་རྟེ་མཆོག་དག་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་དགོན་
པའི་ཆོས་སྒྲོར་སོགས་སྒོ་འཛིན་བྱས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་རང་དགོན་
དུ་བཟང་རྩ་མཆོག་སྤུལ་བྱམས་པ་སྤུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་
ཆོགས་སྤེམ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཞུས། དག་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་
པོ་དག་སྒོ་བཟང་དོན་འགྲུབ་མཆོག་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉན་
ཆེན་པོ་དག་ཡེ་ཤེས་དོན་འགྲུབ་མཆོག་སོགས་ལས་བསྟུས་བྲ་ཐོག་
མར་སྦྱངས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་དག་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་དག་
ཡེ་ཤེས་དོན་འགྲུབ་མཆོག་དང་ལྡན་དུ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་འབྱོར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྦྱངས་པའི་ཡ་གྲུལ་མཁས་

མང་སློབ་གསལ་གྱི་བའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཆོས་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་
ལྷན་ཅན་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛུགས་བཞུགས་ཆེན་པོ་ལས་ཆོག་གས་
ཕྱི་མ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སློབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཞུགས་གཉེན་ཆེན་
པོ་དགེ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་དགེ་ལྡན་གཙུག་པོར་བསྟན་ཏེ་
གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེན་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དགེ་ལྷན་
ལྷན་པོ་བཟང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེན་ཁང་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་
སྤྱི་ལྷན་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དགེ་བཞུགས་ལྷན་རམས་པའི་དམ་
བཅའ་བཞག ལོ་དེར་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཆོས་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱུ་ལྷན་པོ་ཆེན་སྤྱི་ལྷན་ལ་སློབ་གཉེན་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་པ་
ལྷན་ལ་གཉེན་འདམད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བྲག་མགོ་དགེ་ལྷན་རབ་བརྟན་རྣམ་
རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་མཛུགས་པའི་སྤྱི་ལྷན་འཁྱེད་
ཆེན་མོ་དང་། དགེ་བའི་བཞུགས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པ་མཆོག་གིས་མཛུགས་པའི་ལེགས་བཞུགས་སྤྱི་ལྷན་པོའི་ཆོག་དོན་ལ་
དབྱེད་པ་རྗེ་བཙུན་སློབ་པའི་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བཞུགས་
ལུང་ལྷན་ དེ་ནས་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
བར་དུ་སློབ་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་བྱིན་གྱིས་དང་བྱིན་གྱིས་སྤྱི་ལྷན་
པ་བཅས་མཆོག་སྤྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་སོ།།

རང་བྱིས་དེབ་ཐོང་ཁག་གི་དཀར་ཆག་སྟོང་བསྒྲུས།

དེབ་ཐོང་དང་མོ།

- ༡ ཤེས་རབ་སྟོང་མོའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།
 - ༢ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ།
- ཤོག་གྲངས། ༡༥༣ ཡོད།

དེབ་ཐོང་གཉིས་བ།

- ༡ རྟོན་འགྲེལ་རྣམས་གཞག་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགྲེས་པའི་འབེལ་གཏམ།
 - ༢ རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་ཐུན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མེད་ལ་དབྱུང་བ་སྒྲོགས་ར་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྒྲུས།
 - ༣ གཞུང་ཆེན་མོའི་དཀར་གནད་སྟོར་གྱི་རིས་ལན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་།
- ཤོག་གྲངས། ༢༥༡ ཡོད།

དེབ་ཐོང་གསུམ་བ།

- ༡ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་རྣམ་བཤད་སྒྲལ་བཟང་ཐར་བར་བསྟོད་པའི་འཇུག་དོགས།
 - ༢ དམར་ཟས་སྒྲང་སྒྲང་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་སྟོན་མེ།
- ཤོག་གྲངས། ༢༢༡ ཡོད།

དེབ་ཐེང་བཞི་པ།

༡ བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དབྱད་པ།

༢ དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དབྱད་ཚེས།

༣ དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ཙུ་འགྲེལ་ལེའུ་བརྩ་བ་མན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་སྟོང།

༤ ཚད་ཆེན་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ལས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ།

༥ གཅེར་བུ་པའི་བདག་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་གཟུར་གནས་དབྱེས་པའི་གཏམ།

༦ གྲེ་སྤྱིའི་ལུགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ལ་དབྱད་པ་སྟོགས་ལ་མཐིན་པའི་རྒྱན།

༧ ལྷ་འདས་ལ་དབྱད་པའི་སྟོང་གསར་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན།

༨ ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་དཔྱད་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

༩ ཉགས་སྟོར་འགོད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པའི་གཏམ་བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་།

༡༠ སྤང་ལྷང་ཐུན་མོང་བའི་ཐེན་བྲིས།

༡༡ ཁྲིས་ལན་སྟོགས་ར་རོལ་མཆོ།

༡༢ རབ་བྱུང་གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་སྟོང་ཚུལ་ལ་རེ་འདུན་གཞོན་བུའི་དགའ་སྟོན།

༡༣ རྩོད་ཀྱི་འཕྲོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་ཆེ་ཐེང་།

༡༤ ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་འཆེ་བ་མེད་པའི་གཏམ་བཤད་གནད་བསྟུས།

༡༥ སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་རྣམ་སྐལ་ལྷན་དང་གསུམ་འཛེན་པའི་ཤིང་རྒྱ།

འོག་གྲངས། ༤༤༡ ཡོད།

དཀར་ཆག

སྟོན་སྒྲེང་།	i
རྩོམ་པ་པོ་མཚམས་སྟོར་སྟོན་བསྟུན།	iii

ཤེས་རབ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།

ཤེས་རབ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།	1
མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ།	5
བཅ་པོའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ།	13
ཐུན་མོང་བའི་སྒྲེང་གཞི།	18
ཐུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་བཞི་བསྟན་ཚུལ།	21
བཀའ་སྟུང་པ་པོ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ།	23
འདི་ཡི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ།	38
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲེང་གཞི།	41
ལྷ་པོའི་བྱས་ཅི་བ་བྱེད་ཚུལ།	48
ཞར་བྱུང་བཀའ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།	55
སྟུན་རས་གཟིགས་གྲིས་ལན་བཏབ་ཚུལ།	58
མདོར་བསྟན་པ།	59

རྒྱས་པར་བཤད་པ།	61
ཚོགས་སྤྱོད་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ།	64
མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ།	80
སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ།	87
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ།	97
དབང་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ།	103
ལྷགས་ཚིག་དངོས།	110
སྟོན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཛད་ཚུལ་སོགས།	118
འཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།	120

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཐུན་སེལ་ སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ།	123
ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	126
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྟུལ་བ།	132
སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤུ་སྤྱོད་པ།	134
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་པ།	138
སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་བཤུ་བཤུ་བའི་ཚུལ།	143
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	147

སྟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།	151
སྟོད་པ་ཞི་ལྷག་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།	155
དབང་བཞི་ནམ་པར་དག་པ་མཁོས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྟོ་རྟེན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ།	158
ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ།	161
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་ཚུལ།	163
ལམ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་ཅིང་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བར་བསྟོ་བ།	165
ས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པར་བསྟོ་བ།	167
ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན།	169

༡༡། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་དོན་རབ་
གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ།

མ་རིག་ཐུན་པའི་སྒྲག་གིས་བྲབ་པའི་རིགས་དྲུག་འཁོར་བའི་
བཅོན་རན། མ་ལུས་སྤྱག་བསྐལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཅན་ཀུན་ནས་
འཆིང་བྱེད་པའི། མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་བ་དང་སྒྲ་ཚིགས་ལས་ཀྱི་
ལྷགས་སྒྲོག་ནམས། མ་ལུས་འགྲོལ་མཛད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེ་ལ་བྲུག་འཆའ་ལོ།

དེ་ཡང་རི་རྐྱང་དུ། དབལ་མགོན་འཕགས་བ་ཁྱ་སྦྱབ་ཞབས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་བ།
དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན། འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་ནི།
མོངས་བ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྣང་པོར། གང་ལ་ཤེས་པའི་མིག་ཡོད་བ།
དེ་ལ་མིག་ཡོད་གཞན་མ་ཡིན། དེས་ན་གང་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྷན་དག། དེ་ཉིད་

ཞེས་པ་ཆོལ་ལ་བཙོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་སྟོངས་ན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྦྱི་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་སྦྱང་སྟེ།
 བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱངས་དང་སྦྱང་སྦྱས་སུ་གནས་
 བར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཚུའི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་
 གཅིག་རྗེས་གཉིས་མ་བྱུང་གིས་སྦྱ་མཐའ་མེད་པར་སྦྱང་བར་འགྱུར་
 བས། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྟས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 བློ། མཐོང་ན་གཉི་སྤྱག་འབྱུང་མི་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་
 འདིར། གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་
 དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
 འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཡིན་པ། མཛོན་རྫོགས་རྒྱུ་ལས། གང་གིས་
 མཆོན་ཏེ་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་

བྱུང་ཅིང་། ཚེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་
ནས་རབ་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མ་
རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚེས་ཇི་
སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་
དེའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤི་སྟག་ཏུ་མ་བཟད། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོའམ་
ཞི་བའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལས་
གཞན་མེད་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཤམ་ཏེ་བདག་
མེད་ཚེས་ལ་རབ་རྟོག་ཅིང་། དེ་དག་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་སྟོམ་
བྱེད་པ། འབྲས་བུ་ཐུང་ན་འདས་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གཞན་དག་
གིས་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྟོ་
གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་ལ། བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྟོད།
ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་དེ་དག་གིས་དེ་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་དག་ཀྱང་བསྟུན་

བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མ་ལུས་པ་ཤེས་རབ་སྣང་བོ་
འདིའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། འདི་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ།།

འོ་ན་བཀའ་བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་འདི་
དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པ་འདྲ་མིན་
སྒྲུབ་སྟེ། གཙང་ཆུང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། དུག་པ་ལྟན་བྱུང་རྒྱ་མཚོ།
མཁས་བྱུང་འོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཅིས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་
ནག་པ་ཉ་ལ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་ནས་རྒྱ་བ་རྗེས་མའི་ཆེས་
བཅོ་ལྔ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཞེད་པར་གསལ། བཏ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས་བྲང་ངེས་སུ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལ་
ཁུངས་གཏུགས་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་ལོ་ལ་དབལ་ལྟན་
འབྲས་སྤྲངས་སུ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་དུས་མཉམ་
པར་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་བཀོད་པ་
ཡང་བསྟན་པར་གསུངས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་པར་བྱིན་སྐབས་
དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱ་
སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྟོན་གྱི་

མཁས་པ་འཇམ་གསར་བ་གསུམ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་
ཡུང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་གསུངས། དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱད་ལས། རྟོན་
པས་བྱ་ཆོད་ལུང་པོ་རུ། ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། དེ་བཞིན་གསང་སྤྲགས་ཚུལ་
རབ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱད་དང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་
གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པར་བཤད་པ་གཞུང་
འདི་ལ་བརྟེན་པར་སྤྲང་།

མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

གོང་གསལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞི་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་
འདི་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན།
མཐུག་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་མཆན་བསྐྱར་བ་དང་། མཆན་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་མཆན་བསྐྱར་བ་ནི། གྲུ་གར་རྒྱུ་དུ། ལྷ་ག་ཙ་
ཉི་ལ་རྩྭ་སྤར་མི་རྩ་ཉིད་ལ། དེ་བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར་ན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིང་པོ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཟླ་ག་མ་ཉི་མི་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་དང་། བ་རྩ་མི་ཤེས་རབ།
སྤར་མི་རྒྱ་མི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ། ཅི་ད་ཡ་མི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྲལ།

འདིར་བྱུགས་སྤྱང་མཛད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཤེས་རབ་སྤྱང་
པོའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ལས། པ་རྩེ་ཏ་བྱུག་ན་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་
ཤེས་སྤྱང་འགྲེལ་པ་ལས། གཞུང་འདིའི་མཆན་ལ། ཟླ་ག་མ་ཉི་མ་རྩ་
སྤར་མི་རྒྱ་ཅི་ད་ཡ། ཞེས་གསལ་བ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་བླ་མ་ད་བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་དཔོན་རྩ་མི་བྲ། སློབ་དཔོན་མ་
ཤུ་སེ་ན་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྤྱང་འགྲེལ་པ་དག་ལས། ལྷ་ཅན་སྤྱང་སྤར་
མི་རྒྱ་ཅི་ད་ཡ། བོད་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པའི་སྤྱང་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་ཏུ་འཕགས་པ་ཞེས་
གསལ་བ་མ་གཏོགས་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་ཞེས་མི་གསལ་ཞིང་།
སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་དང་། པ་རྩེ་ཏ་ཤྱི་མ་རྒྱ་ཅན་མཛད་པའི་
ཤེས་སྤྱང་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ། བ་རྩ་སྤར་མི་རྒྱ་ཅི་ད་ཡ། བོད་རྒྱུད་དུ།
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྤྱང་པོ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་མ་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་གང་ཡང་མི་གསལ། རོ་བོ་
རྩེ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱི་ཤེས་སྤྱང་འགྲེལ་པར་གཞུང་འདི་ཡི་
མཆན་དོན་བཤད་པ་མི་སྤྱང་བས། རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པ་རྣམས་གྱིས་

གཞུང་འདིའི་མཆན་དངོས་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།

གཞུང་གི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་གཞུང་ཁུངས་
བཅོན་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལྟའི་
སྐད་དང་། དུལ་མི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད། ཟུར་ཆག་པའི་སྐད། ཞུ་བའི་
སྐད་བཅས་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐད་བཟང་པོ་
ལེགས་སྦྱར་ལྟའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་
ཐད་བསྐྱར་དང་ལོག་བསྐྱར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་དགོས་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐད་གཉིས་ཤུར་སྦྱར་བྱས་པའི་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཆན་བཤད་པ་ནི། ལྟའི་བྱའི་བདུད་དང་། ཉོན་
མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། སྤང་པོའི་བདུད་དེ་བདུད་
བཞི་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་དང་། དཔལ་དང་། གྲགས་པ། ཡེ་ཤེས།
དབང་སྤྱལ་གཟུགས་བཟང་པ། བཅོན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ།
ལེགས་པ་དུག་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡན། ལེགས་པ་དུག་ནི་རྒྱུད་འབྲུམ་

ཆ་བ་ལས། དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་ལྷག་དང་ནི་
 གཟུགས་བཟང་གིས། བཙུན་འགྲུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ལྷག་
 བོ་འདིས་ནི་ལྷན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་
 གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པས་འདས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ཏུས་མཛད་པའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་
 ལ་བཙུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུད་བཞི་བཙུན་པ་སྟེ། ལྷན་པའི་བདུད་ལ་
 སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་འདིས་བདུད་བཙུན་
 དུ་མི་རྟོག་ཅིང་བདུད་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱིར་བཙུན་པ་ལོ།
 ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པ་ལྷག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
 ལས་བྱུང་བས་ན་ལྷན་པ་ལོ། འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་སྟུང་པ་ལས་བྱུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་འཕགས་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་

གཅིག་བསྐྱེད་པས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་
 བོས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་
 རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 མོ། ། ཞེས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་མ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། འཇུག་པ་རང་
 འགྲེལ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཞིན་ཏུ་སྟོང་རྗེས་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པར་སློབ་དེའི་
 ཕྱིར་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་
 ཏུ་བྱག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཞེས་བཟོད་པ་རྣམས་
 རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་པ་དང་། ཞེས་
 རབ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་
 མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བོས་ཁྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། མ་ནི་ཞེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། ཉི་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སྤྱིགས་
 རྣམས་ཡིན། དགེ་བ་རྣམས་ནི་གཡོག་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་མཁས་པ་
 དེ་དག་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། མ་
 རྒྱལ་རིགས་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་བཟའ་ལྷ་རིགས་འདྲ་མིན་སྟངས་
 ལས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་བྱ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

ཤེས་རབ་རང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་རང་སྤྲས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
 བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྟེ་རིགས་འདྲ་མེན་གྱི་སྤྲས་
 འཕགས་པ་འབྱུང་བས་མ་དང་། བ་རྒྱལ་རིགས་སོགས་སུ་ངེས་ཆེ་
 དེ་ལས་སྦྱིས་པའི་བྱ་ཡང་རང་གི་རིགས་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་
 ལྟར། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་སྤྲས་
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་གི་འཕགས་པ་གཞན་མི་
 འབྱུང་བས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་རྒྱུད་སྤྲ་
 མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་སྦྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྟོང་རྗེའི་
 མ་མ་ཅན། གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྦྱིས་སྤྲས། ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་།
 བ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྦྱིས། ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་
 རིན་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་སྤྲ་དར་ལྷོག་ལས། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་
 ལ་མོས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་བསྦྱེད་པའི་
 ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྦྱེད་པའི་མ་དང་འདྲ་
 བ་དང་། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱན་མོང་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ལྟ་བུར་ནམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་ནི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མ་ཡི་དོན་
ཆང་བས་མ་ཞེས་བྱའོ།

སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ནམ་པར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་
མཁའ་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་
དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། བ་རོལ་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་
འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་
བ་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་
ལྟར་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་
ཡིན་ལ། དེ་འཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་
ངག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བཏགས་པའོ། དེ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་
ཀྱིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། བསྐྱབ་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་
དེ་སྤྱི་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་
གི་གསུང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱས་ཁུངས་སུ་བྲངས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཤེར་
ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

འོན་ཀྱང་སྐབས་འདི་ཡི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་
འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཡིན་ལ། དེ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཡུམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཉོགས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཛོག་གོ། དེས་ན་གཞུང་འདིར་ཡུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་སོགས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
གཙུག་པོ་འཕམ་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་མ་
ལུས་པར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པས། འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་ཀྱི་མཁན་པོ་དྲེ་མེད་བཤེས་གཉན་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་སྟོང་འབྲེལ་པ་ལས། འབྲུམ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་ཀྱི་གཙུག་པོ་མཆོག་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་བཤད་པར་བྱ།

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱ་ན་མི་ཉལ་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགེལ་བ་
 ལས། སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་སྙིང་སྤྲག་
 བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ཟབ་མོ་མཆོག་ཐམས་ཅད་མདོ་ཉུང་
 དུ་འདིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

བཅའ་ཤིའི་དོན་ལ་དབྱུང་པ།

བཅ་པོ་གཅིག་གོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བས་བྱས་
 པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་རང་གཞུང་མིན་ནོ། སྤྱིར་བཏགས་
 པོ་ཞེས་པ་ནི་ཆུན་པོ་འཕམ་ཆག་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། གསུང་རབ་ལ་བཅ་
 གངས་བརྩིས་ཆེ་ལོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བཅ་པོ་རེ་རྩེ་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། དགེ་སྤྲིག་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བའི་མདོར་ལོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་ལྷ་ལ་བཅ་པོ་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པའི་མདོར་ལོ་
 ལོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཅ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་འབྲ་
 མིན་སྤང་བའོ། དེས་ན་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་
 འབྲེལ་པར། སྤྱིར་བཏགས་པོའི་ཆོད་ལ་དེས་པ་མེད་དེ། ལོ་ལོ་ཀ་སུམ་

བརྒྱལ་བཅ་པོ་བྱས་པ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་
དཔལ་གྱིས་རིས་པའི་མདོ་ལོ་ལོ་ཀ་དགུ་བཅུ་ལ་བཅ་པོ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལོ་ལོ་ཀ་དོན་ལྡན་ལ་
བཅ་པོ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཡང་ལོ་ལོ་ཀ་ཉིས་ལྔ་
ལ་བཅ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཤེས་
རབ་སྣང་པོར་ལོ་ལོ་ཀ་ཉིས་དགུ་ཙམ་སྤང་བས་དབྱད་པར་བྱའོ།

འོན་ཀྱང་པར་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་བོད་ཡིག་ཏུ་པབ་བསྐྱར་
གནང་དུས་དེར་དུས་དང་མི་འདྲ་བར་ཤོག་བྱ་ཆེས་དཀོན་པས། ཤིང་
ལོ་དང་ཤིང་ལྷགས་སོགས་འདྲ་མིན་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་དགོས་ཆེ་ལ་ལ་
འབྲི་ས་མ་ཐུག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བཅ་པོ་འཇམ་ཆག་པ་རེ་ལ་ཡི་གེ་དེ་ཙམ་
མང་པོ་མི་ཤོང་བའམ་མི་རྒྱད་པས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉུང་བ་དང་། ཡང་ལ་
ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འབྲི་ས་སྤབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བཅ་པོ་འཇམ་ཆག་པ་
གཅིག་ལ་ཡི་གེ་མང་པོ་ཤོང་བས་ཤོ་ལོ་ཀ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
གནའ་བོའི་དཔེ་རྙིང་དག་ལ་བོར་བརྒྱག་སོགས་རྒྱད་ཅོས་སུ་མི་འགྲོ་
བའི་ཆེད་དུ་ཟུར་གཡས་གཡོན་ནས་ཨི་ཁུང་ཐུག་སྟེ་སྤད་བུའམ་སྤྱད་
པར་བརྒྱས་ཏེ་བསྐྱམས་ནས་ཆག་པ་རེ་བྱས་པ་ལ་བཅ་པོ་རེ་རེ་རྩི

སྒོལ་ཡོད་ཚུལ་མཁས་པའི་གསུང་ལས་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
སེམས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས་དབྱད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ལ། ཅེ་ཞོལ་པར་མཁམ་ལྟ་ས་
བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཤེར་སྙིང་དུ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།། ཞེས་གསལ་ཡང་། སྡེ་དག་
བཀའ་འགྱུར་དང་འངར་བཀའ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་སྙིང་དུ། བཙུ་
ལྟ་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།།
ཞེས་གསལ་ལ། འབྲེལ་པ་ལ་ལར། འདི་ལོ་རྒྱ་བས་བསྐྱུར་བའི་བར་
ཆད་ཞི་བའི་དོན་དུ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་གྱི་མདོ་འདིའི་རང་གཞུང་
མིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཅེ་ཞེ་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་
བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ལས། གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི།
བཙུ་ལྟ་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ།། ཞེས་པ་སྟེ་ལོ་རྒྱ་བས་བཀོད་པའོ།། འདིར་བཙུ་ལྟ་འདས་མ་
ནི་ཤེར་བྱིན་ཉིད་ལ་དགག་སྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཞིག་ལ་མི་
བཟུང་ངོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རོན་ཀྱང་འདྲིར་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་
 སློབ་དཔོན་རྒྱ་ན་མི་ཏུས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་པ་ལས། བཙུག་
 ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འབྲུམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། མཚོད་པའི་བྱིར་ཕྱག་
 འཆའ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱུ་ཏུ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་མཛད་
 པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་པར་ཡང་། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གཞི་བླ་པ་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་སློ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དེ་ནི་ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་གསུང་འདི་ལོ་རྩ་བས་
 བཞོད་པའི་འབྲུར་ཕྱག་མིན་པར་བཀའ་སླུང་པ་པོས་མཛད་པར་
 སྤང་སྟེ། བོད་གྱི་ལོ་རྩ་བས་བཞོད་པའི་འབྲུར་ཕྱག་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་

དག་ཏུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་དགུ་ཡོད་
པར་ཐོས་ཀྱང་བོད་འགྱུར་དུ་སྟེན་སོན་བྱུང་བ། ༡ ་ཤེས་གར་གྱི་མཁན་
པོ་བློ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་པོ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ༢ ་སློབ་དཔོན་རྩ་
ན་མི་ལྟས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
སྣང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ༣ ་ཤེས་རྟེན་ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་མཛད་
པའི་བཙུམས་ལྟ་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་པོའི་
འགྲེལ་བ་དོན་གྱི་སློན་མ། ༤ ་སློབ་དཔོན་པ་ལྟ་སེན་མཛད་
པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་པོ་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་བ། ༥ ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ། ༦ ་ཤེས་རྟེན་ཤྱི་མ་
ལྟ་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་པོའི་དོན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ༧ ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་
པའི་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཅས། འགྲེལ་བ་བདུན་
པོ་འདི་དག་ལས་གོང་གསལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྩ་ན་མི་ལྟས་མཛད་པའི་
ཤེས་སྣང་འགྲེལ་བ་དང་། ཤེས་རྟེན་ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་ཤེས་སྣང་

འགྲེལ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་སྟུ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་མ་ཞེས་རབ་ཀྱི་རྡོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བ་ལ་
 བཤད་བ་བྱུར་ཅམ་ཡང་མེད་བས། འདི་བཀའ་སྤྱད་བ་པོ་དང་ལོ་རྒྱ་
 བ་གང་གིས་བཀོད་བ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་སྦྱར་ཡང་དབྱད་དགོས་
 བར་སྣང་ངོ།།

ཐུན་མོང་བའི་སློང་གཞི།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་བ་ལ་གཉིས། མདོ་བྱང་བའི་
 སློང་གཞི་དང་། དེ་ལས་བྱང་བའི་མདོ་དངོས་སོ། དང་པོ་སློང་གཞི་
 ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་གཉིས། དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་
 སློང་གཞི་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་བ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྒྱུད་ལྷང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་གི་
 དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་
 པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཐུན་
 མོང་བའི་སློང་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློང་གཞི་
 འདིར་མདོ་འདི་ཡུན་ཅི་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དུས། གསུང་བ་པོ་གང་
 གིས་གསུངས་པའི་རྟེན། ཡུལ་གང་དུ་གསུངས་པའི་གནས། གདུལ་
 བྱ་གང་ལ་གསུངས་པའི་འཁོར་ཏེ་ཐུན་ཆོགས་བཞི་ལྡན་དུ་བརྗོད་

བ་ལྟར། མདོ་གཞན་མང་པོ་ན་གླེང་གཞི་འདི་དང་མ་ཐུན་པར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས།
 འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙུག་ལྟན་འདས་
 མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་
 གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་
 དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་ལས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙུག་
 ལྟན་འདས་མཉན་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་ཁང་པ་ན། དག་
 སྟོང་བརྒྱ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་
 པོ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་དང་། འདུལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་། ཐུན་རས་གཟིགས་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

མདོར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གླེང་གཞིའི་
 བྱང་པར་ནི། མདོ་འདི་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་མདོ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་

ཡོད་ན་སྤྱོད་མོང་བ་དང་། མདོ་འདི་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་
ན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། མར་མེ་མཛད་དཔལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེར་སྟོང་འབྲེལ་བ་ལས། སྤྱོད་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་
མོང་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྤྱོད་གཞིའོ། ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མདོ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་མོང་དུ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་འདི་ལ་ཡོད་པ་གཞན་
ལ་མེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ།

འདིར་སྤྱོད་གཞི་བཞོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཀའ་སྤྱད་པ་
པོས་དན་རྟགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་བཟོད་ན་དེས་རང་བཟོ་མིན་
པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་བདེན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ཡིད་ཆེས་
འཕེར་ཏེ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དཔེར་ན། འཛིན་རྟེན་ན་དཔང་རྟགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་
བདེན་ཁ་བྱིན་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
ཡང་སྒོམ་དཔོན་སེའུ་བཟང་པོས་རྒྱན་སྤང་ངམ་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་
ཆེན་ལས། དུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པ་འདི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་བདག་ཉིད་ཆོད་མར་བསྐྱབས་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་
 མཉན་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། སྟོན་པ་དབང་པོའི་འཁོར་དང་ནི།
 ཡུལ་དང་དུས་ཀྱང་ངེས་བསྟན་པ། དད་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ། སྤྱད་པོ་རང་ཉིད་ཆད་མར་ནི། རབ་གྲུབ་ཕྱིར་ཡིན་འཇིག་རྟེན་
 བ། ཡུལ་དང་དུས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཅིང་། དབང་པོར་བཅས་
 ཆོག་སྤྲ་བ་ཡི། སྤྲ་པོ་ཆད་མར་རབ་ཏུ་རྟོགས། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་
 ཁུངས་སུ་བྲངས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།

ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་བསྟན་ཚུལ།

འོ་ན་འདིས་ཕྱན་ཆོགས་བཞི་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྗར་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡོད་དེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པས་
 དུས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་པའི་འདི་
 སྐད་འཇུག་ཡུལ་ནི་འཆད་འཇུག་གི་གཞུང་དངོས་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་

སྤྱན་རས་གཟིགས་གཉིས་ཀྱིས་རི་བ་རིས་ལན་གྱི་མདོ་ཚིག་སོགས་
 མོ།། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཞན་དང་གཞན་བརྒྱད་དེ་གོ་བ་མེན་པར་
 བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་བདག་གིས་ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་ཀྱི་ངག་ལས་ན་བས་
 དངོས་སུ་ཐོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་གི་ཆེན་མདོ་འདི་
 ཐོས་པ་སྟེ། འདི་ལན་མང་པོ་ཐོས་པའི་སྐབས་མེད་པས་མདོ་འདི་ཤིན་
 ཏུ་རྙེད་དཀའ་བས། འདི་ཐོས་པའི་དུས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ་
 རིན་ཐང་གཞལ་ལྷ་བྲལ་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལུས་
 ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལྷ་ན་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདི་ཡིན་
 ཞིང་། དུས་འདི་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ལན་གཅིག་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 བཟུང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བར་བསྟན་ཏོ།།

ཡང་ན་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་
 དུས་ཟུར་དུ་མེད་པར་མདོ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་མཉམ་དུའམ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ངོར་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མི་སྤྱི་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་

ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྲར་མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
 བའི་ངང་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བར་
 ཐུན་མི་ཆད་པར་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་
 བའི་བྱིར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལན་མ་གནང་བ་དང་སྤྱོད་
 རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་གསུང་བའི་དུས་གཅིག་ལ་བྱ་སྟེ། བྱི་མ་
 འདི་གཉིས་ནི་བརྗེ་ཏེ་བྱི་མ་རྩ་ཇོན་ས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་
 འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ།

བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་གང་ཡིན་ལ་དབྱད་པ།

འོན་ཀྱང་བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་དེ་གང་ལ་འཛོག་ཅེ་ན། འདི་ལ་བཤད་
 བ་འདྲ་མིན་སྤང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རྩོན་ལེ་ཉས་མཛད་པའི་ཤེས་སྣང་
 འབྲེལ་བ་ལས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསན་
 ཏེ། བསྐྱུས་པས་ན་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་དང་། བརྗེ་ཏེ་

སྤྱི་མ་རྒྱ་ཇོན་ས་མཛད་པའི་ཤེར་སྤྲིང་འབྲེལ་བ་ལས། སྤྱད་པ་པོས་
 བསྐྱས་པའི་རིམ་པ་ནི། བཙེམ་ལྡན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་
 གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་སུ། བློགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་བྱུག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྲེལ་སོགས་
 པ་ནི། ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་
 པ་ཀྱང་དགའ་བོ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་
 བློ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཅན་འཕགས་པ་
 ཀྱང་དགའ་བོ་སྤྱད་པ་པོར་འདོད་དེ། ཞེས་སློབ་དཔོན་བློགས་སྒྲུང་
 གིས་བྱུག་ན་རྡོ་རྗེས་བསྐྱས་པ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤྲེལ་དང་རིན་
 ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བོས་བསྐྱས་པར་
 གསུངས།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཉོག་གོ་འབར་བ་ལས།
 འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་བོ་དང་། འཇམ་དཔལ་
 དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། བདག་ཅག་གི་ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉན་
 རོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་རྒྱད་དུ། ཤིང་ཤ་པའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀྱང་

དགའ་བོ་ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་འདི་ལ་འདབ་མ་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པ་བས་
 ལྟག་པར་མང་བའི་ཚོས་ངས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་བྱེད་ལ་ནི་
 ངས་མ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སླུང་པ་པོ་གསང་བདག་
 ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་སོགས་ཡིན་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགའ་བོ་མི་འོས་
 བར་གསུངས། རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐས་ཤེར་སྟོང་གི་ཆོག་འབྲེལ་ལས། སླུང་པ་
 པོ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་བདག་གིས་ཐོས་སོ། ཞེས་གསང་བའི་བདག་པོས་
 བསྟུས་པར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
 ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མི་ལམ་དུ་
 ལྟ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུས་དུས་ཅུང་ཞིག་ལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་
 བར་དམིགས་པ་དང་འབྲ་བར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱིན་(གྱིས་?)
 བརྒྱབས་གྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་ལས་བྱུང་བ། མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་རྣ་བའི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཀུན་དགའ་བོས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་དེ་བཀའ་སླུང་པར་དཔེ་དོན་གཉིས་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས།
 དེ་དག་ལས་རང་ལུགས་ཀུན་དགའ་བོ་བཀའ་སླུང་པ་པོ་བཞེད་པའི་

ཇེས་སུ་འབྲང་ངོ།།

འོན་ཤོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་ལེའི་ནག་པ་རྒྱ་བར་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་དུས་
གཅིག་ཏུ་བྱ་ཆོད་ལུང་པེའི་རི་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཉིན་མོར་བདུད་རྩི་ཟས་ལ་བྱ་
ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུང་
དུས་ཀུན་དགའ་བོ་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་བ་འགའ་ལས་ལོན་མེད་པས། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་རུང་དགའ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་སྤྱད་པ་བོ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་འདི་
ལྟར་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལོ། ཞེས་བརྒྱད་སྟོང་པ་
གསུང་བའི་འཁོར་དགེ་སྟོང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལས། ཀུན་དགའ་
བོ་མ་གཏོགས་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
སོགས་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སླེང་གཞིར་གསུངས། དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་ལས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལོ།
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་མདོ་མང་པོར་

དེ་དག་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་
པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་རུང་བར་སེམས།

གཞན་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཀུན་དགའ་
བོ་སྦྱེས་པར་གསུངས་པ་ལ་དབྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་སྤྱུ་
གཞོན་ཏུ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ནར་
སོན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱུ་གྱིས་ལྷ་སྦྱིན་སོགས་དང་སྦྱ་ཅལ་
འབྲུག་པའི་ཆོ་ཀུན་དགའ་བོས་མདའ་འཕངས་ཏེ་རྒྱུང་གྲགས་གཉིས་
མཆམས་སུ་འབེན་ལ་ཤོག་པ་སོགས། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་མདོ་རྒྱ་ཆེན་རོལ་པ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལས། དེ་ནས་འཛོལ་འབྲུག་
པར་བྱེད་དེ། ཀུན་དགའ་བོས་རྒྱུང་གྲགས་གཉིས། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་
རྒྱུང་གྲགས་བཞི། མངོས་དགའ་བོས་རྒྱུང་གྲགས་དྲུག་ བེ་ཚོན་ཅན་
གྱིས་དཔག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་རྩ་རེ་འབེན་དུ་བཅུགས་
པ་ལ་རང་རང་གིས་ཤོག་གོ། དེ་ཕན་ཆད་ལ་མ་ཤོག་གོ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་རྒྱུང་གྲགས་བཅུ་དེ་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་རྩ་གཅིག་ དེའི་
རྒྱུང་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་དང་། དེའི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་པག་གོད་
གཅིག་བཅུགས་ཏེ། ལྷ་ཁང་ནས་མེས་སེའླེའི་ཟ་འབྲུམ་གྱི་གནས་དུ་

མངས་ཏེ། མེད་ཀྱང་དུ་འདུག་པས་བདུངས་ཏེ། མདའ་འཕངས་པས།
ལྷགས་རྩ་གཅིག་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན། བག་ཁྱོད་རྣམས་ལྷག་སྟེ། ས་ལ་
རྒྱག་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས། ཁྱོན་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་བས་མདའི་ཁྱོན་
པ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། དེ་ནས་ཤུག་ལག་ན་བེ་ཅོན་
ཅན་གྱིས་ཤུག་གཞོན་ཅུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲིས་སོ། ། འདི་དག་
ནི་སད་ཀྱང་ཟིན། མཐོང་ཡང་ཟིན་གྱིས་ད་ནི་འཕོང་ཞིག་བསྟན་པར་
གྱིས་ཤིག། དེའི་ཆེ་ཀུན་དགའ་བོས་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ལྷགས་ཀྱི་རྩ་གཅིག་འབེན་དུ་བཅུགས་སོ། ། དེའི་འོག་དུ་ལྷ་སྤྱིན་གྱིས་
རྒྱང་གྲགས་བཞིའི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་གཅིག་འབེན་དུ་བཅུགས་སོ། །
དེའི་འོག་དུ་མངོས་དགའ་བོས་རྒྱང་གྲགས་རྒྱག་གི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་
ཀྱི་རྩ་གཅིག་འབེན་དུ་བཅུགས་སོ། ། དེའི་འོག་དུ་ཤུག་ལག་ན་བེ་
ཅོན་ཅན་གྱིས་དཔག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་གཅིག་
འབེན་དུ་བཅུགས་སོ། ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱང་གྲགས་
བཅུའི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་གཅིག་འབེན་དུ་བཅུགས་ཏེ། དེའི་
བྱང་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་དངར་ནས་དེའི་པ་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་པག་
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་འཁྲལ་འཁོར་དུ་བྱས་པ་གཅིག་བཅུགས་སོ། ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། འདི་དག་ལ་དོགས་དབྱེད་མཛད་ཚུལ་འཕྲོས་
དང་བཅས་པ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་ལོར་བྱའི་འོད་དུ་གསལ་བས་དབྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ།

སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། ཚིག་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་བྱད་པར་
འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། བཅོམ་
ལྷན་བྱོད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ། དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་བྱོད། སྟོན་མི་
མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་ཡིན་པས་རྩོགས་བྱེད་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་འཕགས་ཚོས་སྒྲན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོ།

གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཚོད་ཕྱང་
པོའི་རི་ལ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་མི་ཉས་མཛད་པའི་
ཤར་སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལས་གྲགས་
ཏེ། དུལ་ལྡངས་ཀྱི་གོང་བྱེད་སྤྱིའི་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། བྱ་ཚོད་ཀྱི་

སྤང་པོའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལྗོངས་དེ་རྒྱ་ཆེ་བས་བྱ་གྲོན་སྤང་པོའི་
 རི་སྟེ་མཐོ་ལ་བྱ་མང་པོ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། ། ཞེས་
 དང་། མཁན་པོ་ངེ་མ་མེད་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཇུག་པའི་ཤེར་
 སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་འབྲུང་བ་ནི་ཡུལ་མ་ག་
 རྒྱའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྲེ་བྲག་གོ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་བྱ་གྲོན་སྤང་པོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རི་རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡོད་དེ་དེ་ན་
 བཞུགས་སོ། ། བྱ་གྲོན་སྤང་པོའི་རི་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་བཞུགས་
 བས་མཆོད་རྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལས་
 རྒྱལ་པོ་སྤང་པོ་གྲོང་ཁྱིམ་གང་ཡིན་གསལ་ལོ། །

གནས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། བྱ་
 གྲོན་གྱི་སྤང་པོའི་རི་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡང་
 ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 པ། གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ནི་སྟོན་རྩ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱིམ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། གང་
 གི་ཆེ་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་འབྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་
 ཡང་མེ་བཏང་བ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོས་རྟོགས་ནས་བཀའ་བཏགས་པ།
 ཤེས་ལྷན་གྲོང་ཁྱིམ་པ་དག དེར་ཕྱིན་ཆད་གང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྤར་མེ་
 འོར་བ་དེས་བསིལ་བའི་ཆལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོར་སོང་ལ་ཁྱིམ་

བཅིགས་ཏེ་འདུག་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་
 གྱི་དབང་གིས་དང་པོར་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་མེ་ཤོར་རོ། དེ་ནས་རྒྱལ་
 པོས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་བོས་ཏེ་བསྒྲོ་བ། ཤེས་ལྡན་སྒྲོན་པོ་དག་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ འདི་ལྟར་ང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ལས་ང་
 ཉིད་འདའ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ང་ལ་མ་ལེགས་ཤིང་ཚུལ་
 མ་ཡིན་པས་ཤེས་ལྡན་སྒྲོན་པོ་དག་དང་ལ་བསེལ་བའི་ཆ་ལ་གྱི་དུར་
 ཁྲོད་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་བཅིགས་ཤིག་དང་དེར་སོང་
 ནས་འདུག་པར་བྱའོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་སོ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི་རྒྱལ་པོས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་
 གནས་བཏབ། དེ་ནས་ནི་གཞན་དག་གིས་བཏབ་པས་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་ཅེས་མིང་ཆགས་སོ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྲོང་བྲེང་ཆེན་པོའི་
 འཕར་ལྗོངས་མཆམས་ན། བྱ་ཚྲིད་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ཡོད་དེ། རི་
 གང་གི་སྤྱི་པོ་བྱ་ཚྲིད་ཀྱི་མགོ་འདྲ་བ་དེ་ལ་བྱ་ཚྲིད་ཕུང་པོའི་རི་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་འཕགས་པ་སྐུ་ལུ་ལྗང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་རྒྱ་
 ཆེར་བཞུགས་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

གནས་དེ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་

ཡོད་དེ། གནས་དེར་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱོར་བས། སྤྱི་འགོ་ཀུན་གྱི་ཉེན་དང་མཆོད་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ལ་མི་
 རྣམ་མཛད་པའི་ཤེར་བྱིན་བདུན་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་བྱངས་
 པའི་ཆོས་བསྐྱོན་མའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་འདི་
 ཉིད་དུ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དེ་དག་
 ཀུན་གྱི་བྱང་དུ་ནི། ཉིང་འཛིན་ནི་བ་མཆོག་འདི་ལྷ་བ་བགྱིས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་
 པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་
 ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་བས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་
 བེ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་འཁོར་ཉན་རང་རིགས་
 ཅན་གྱི་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཡོད་པ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད། དོན་དམ་པའི་
 དག་སྟོང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བཞི་ཡན་
 ཆོགས་པ་ལ་དག་འདུན་ཞེས་བྱ་ལ། འཁོར་དེ་དག་གངས་འཁོར་ཆེ་
 བས་ཆེན་པོ་དང་། སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་ཆེན་
 པོ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། བློ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་

སྒྲིང་འགྲེལ་པ་ལས། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་པར་གཏོགས་པ་འདུས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་
 ཉན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་ངོ་། དེ་དག་མང་པོ་ཆོགས་
 པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་འདུན་ནོ། ཆེན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་
 བལ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། ཤེས་རབ་དང་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པས་
 སོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ཉམས་མཛད་པའི་ཤེར་
 སྒྲིང་འགྲེལ་པར་ཡང་། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མཐུ་ཆེ་བ་དང་གངས་མང་བའོ། ཞེས་གསུངས།

གལ་ཏེ་དེའི་འཁོར་ལ་རང་རྒྱལ་ཡོད་ན། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་
 པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བརྟེན་(སྟོན་)པ་མེད་པར་
 རབ་ཏུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། སྟོན་མེད་དེ། དེ་
 ནི་རང་རྒྱལ་སྟིད་པ་ཐ་མ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལ་མེད་ཅེས་པའི་
 འོན་ཡིན་གྱི། སྟེ་བ་གཞན་དང་གཞན་ལ་དག་བཅོམ་པ་འཐོབ་
 དགོས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་དེར་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 སངས་རྒྱས་ལས་ཟབ་མོའི་དོན་དངོས་སུ་ཐོས་ནས་ཆེ་དེར་དག་
 བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྟེ་བ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སྤར་

མོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ཏེ་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཙམ་
 འཛོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་
 པའི་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤར་བྱས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྟ་བུ་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་
 པས་གཤམ་ཏེ་འདིར། ཟུང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་གཞན་
 དུ་འབད་མེད་པར། ངེས་པར་འཛོལ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གཤགས་པས་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་
 ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 མངོན་པར་བཙུན་པས་སྐྱེ་བ་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 མཐའ་མི་འཛོལ་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བྱི་
 མར་འབད་བ་མེད་པར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ངེས་པར་འཛོལ་སྟེ།
 ལས་བཞིན་ནོ། དཔེར་ན། གཏི་ཐུག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ངེས་པ་
 ལས་སྐྱེ་བ་འདིར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། ས་བོན་འགགས་
 མ་ཐག་ཏུ་སྐྱུ་གུ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟར་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གདོན་མི་ཐ་བ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུར་འགྱུར་

བ་བཞིན་ཏེ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཆོག་གྲང་ཟད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉན་པ་མེད་
ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ཅ་ཤེས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དུ་
ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས་སོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ནི། མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།
ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་
ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། ཡེ་
ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་
སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་
དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སེམས་པའམ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག་དེ་དོན་གཉིས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའམ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེད་
ཆེན་གངས་མེད་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ཅུང་ཞུམ་པ་
མེད་པར་དོན་དུ་གཉིས་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བརྗོད་

ལྷོ་མ་རྒྱ་ཇོན་ས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་ནི་ཟད་པ་
 མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེ་ལ་སེམས་པ་ནི་འདུན་པ་
 སྟེ། སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། ཞེས་
 གསུངས། དག་འདུན་ཆེན་པོ་ནི་གོང་དང་འབྲ་བར་གངས་དང་ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དོན་དུ་གཉེར་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་
 སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྣམས་
 མི་ཉུས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཆུད་ཅིང་གཞན་
 ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཛོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་མང་པོ་ལོ།། ཞེས་དང་། ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་
 ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཡང་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ཆེ་བ་
 ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 བ་སེམས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སློང་བ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་ཆེ་བ་
 ཉིད་གྱིས་སོ།། དེ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་

ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་སྤྱན་མོང་བའི་སྤང་གཞི་འདིས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱན་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལས་མཛད་པའི་ཤེར་སྤྱང་
འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྤྱན་པར་བྱ་བའི་དུས་དང་། སྤྱན་བ་
དང་། གནས་དང་། འཁོར་དང་། ཆོས་ཏེ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་
པ་ལྟའི་སྤང་གཞིའི་ངག་གིས་མཆམས་སྒྲིབ་བ་བསྤྱན་ཏོ། ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྤྱན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་གོང་དང་འབྲེལ། ཆོས་
སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་
ཆེ་འདི་ཉིད་ཐོས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རི་
སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་རབ་དང་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་ཆོས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་ན་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་
གསུང་སའི་འཁོར་ལ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་ཅིང་།
གཙུག་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་མདོ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་རྩལ་
གང་ཡིན་དཔྱད་པ།

བརྩེ་ཏ་ཤི་མ་རྩ་ཇོན་ས་མཛད་བའི་ཤེར་སྤྱང་འགྲེལ་བ་ལས།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱས་པ་དང་བར་མ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་བའི་མདོ་རྣམས་ལས། ཤེས་རབ་
སྤྱང་པོ་འདི་ནི་སྒོ་དམན་བའི་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལོ། ཞེས་
ཤེས་རབ་སྤྱང་པོའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གསུངས་ཀྱང་བརྟག་
དགོས་ཏེ། གསུང་རབ་སྤྱི་འགྲོས་ལ་ཆིག་ཅུང་དུ་དང་བསྐྱས་ཏེ་
བསྐྱན་ན་གོ་བྱས་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་རབ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་
ཏེ་བསྐྱན་ན་གོ་བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲིང་། ཆིག་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ་བསྐྱན་ནས་
གོ་དགོས་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་ཐ་མར་གསུངས། དེས་ན་འདིའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡང་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གའི་ཆིག་དོན་
མ་ལུས་པ་གཞུང་འདིར་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིར་དགྲུ་ཡས་མས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱས་
ཏེ་མགོ་སྒྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱན་ན་གོ་བར་བྱས་པས་དབང་པོ་རབ་
ཡིན་པར་སེམས། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་
ཞུས་བའི་མདོ་ལས། གྱེ་གྲོགས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་སྣ་

ཆོགས་སོ། མགོ་སློས་པས་གོ་བ་དང་། སློས་ཏེ་བཤད་པས་གོ་བ་
དང་། ཆོག་ལྟར་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་ལ་གཟུང་པར་བསྟན་
པའི་གཏམ་རྒྱུ་གསུང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྲུགས་པའི་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
ཤུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འབྲུགས་པ་
དེ་གང་གི་ཆེ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡང་
དག་སྤུལ་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། ཤུ་ར་
དྲ་ཏིའི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་མགོ་སློས་
པས་གོ་བ་ཤུགས་སྟེ། རྒྱུ་ལ་སློས་པས་གོ་བ་དང་། ཞིབ་ཏུ་བཤད་
པས་གོ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་དེ་ན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ངོ། ། ཞེས་དང་།
སློབ་དཔོན་སློབ་པ་བཏུན་པས་མཛད་པའི་སྤང་པོ་ལྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། མགོ་སློས་པས་གོ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་གྱིས་
དེ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་རྒྱུ་ལ་སློབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྒྱས་
པས་མདོར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་དགའི། རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན་

གྲིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། ཡང་
 བ་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཤོ་སྟོས་པས་གོ་བ་དང་། རྣམ་
 པར་སྟོས་ན་གོ་བ་དང་། ཆོག་ལྟར་ལེན་པའོ། དེ་ལ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་
 རྣམས་ལ་ནི་ཕྱང་པོ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་
 བྱེ་བ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་
 དང་། རོ་མཆར་ཚུ་གཏེར་འཕེལ་བའི་སྐྱབ་བ་གསར་པ་ལས། གདུལ་
 བྱ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་མཐོ་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། དབང་པོ་
 འབྲིང་པོ་ཅུང་ཟད་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་
 པའི་ཆོག་གིས་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་དག་གི་ངོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོང་དང་། འབྲིང་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་དང་། རྒྱས་
 པར་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་རྣམས་སོ།། (འདི་བསྟན་འགྱུར་ཁོད་དུ་ཡོད་ཅིང་
 མཛད་པ་པོའི་མཆན་མི་གསལ།) ཞེས་གསུངས།

ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་སྤང་བར་ཡང་ཡུམ་གསུམ་
 གཞོད་འཛམས་གྱིས་བཤད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་དོན་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་གསུངས། མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་
 སྤྱང་འགྲེལ་བར། དབང་པོ་རྣམ་པོ་ནི་མཐོ་སྟོས་པས་གོ་བ་ཡིན་ལ་
 དེའི་དོན་དུ་སྤར་དོན་བཅུར་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱས་ནས་སྤགས་གྱི་དོན་

དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་
བཀའ་བསྟན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་དབང་པོའི་རིམ་པ་འདི་
ལྟར་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱངས་
སོ།། དེས་ན་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་གདུལ་བྱ་ཡང་གཞུང་འདི་དག་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་མགོ་སློབ་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་གོ་རྒྱས་པས་དབང་ཚོན་
ཡིན་པར་སྣང་ངོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་གཞི།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་གཞི་ནི། དེའི་ཆེ་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ།། ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་
རྒྱ་བ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་
གཟེགས་དབང་ལྷག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོའི་
སྒྱུད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ལྟོ།། ཞེས་པའི་བར་དོ། ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེའི་
ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་

དག་བའི་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབ་བ་དེའི་
 ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁན་པོ་བླ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་
 ཤེར་སྒྲིང་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 ཏེ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དག་བའི་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བསྟན་བ་
 དེའི་ཆེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པར་
 མཛད་པའི་དུས་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཙུག་
 འདས་ནི་དུས་མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། བཙུག་
 འདས་ཀྱི་གོ་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཐབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་པའི་ཐབ་མོ་ཡུལ་ཐབ་མོ་སྣང་བ་ཉིད་དང་།
 སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རྗེ་
 བཙུན་ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་འཇམ་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐམ་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ཆོག་
 འགྲེལ་ལས། རྟོགས་པར་དགའ་བས་ན་ཐབ་མོ་སྟེ་གནས་ལུགས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། ། དེར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་སྣང་བ་སྟེ། དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་ཤེར་སྒྲིང་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་དང་
 མཐུན་པར་གསུངས། དེ་འདྲའི་ཐབ་མོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་

སྟེ། ཚེས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེས་ཉིད་བྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ལྟ་བུ་
རྣམས་སོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྟངས་དུ་ཟབ་མའི་དོན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་
མེད་པར་ལག་མཐིལ་ལ་སྐྱེ་བུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་ངི་སྐྱད་བཤད་པའི་
ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་རྗེན་ཆེར་དུ་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ།

ཡང་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་དང་སྤང་བ་ཉེན་འགྲེལ་ལ་བྱེད་ནས།
སྤང་སྟོང་གཉིས་རེས་འཛོག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ།། མདོར་ན་འདིའི་ཟབ་མོ་
སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་སེམས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ཉམས་
མཛད་པའི་ཤར་སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དེ་དག་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་

པའི་ཕྱིར་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པའོ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་
 སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་
 པ་དང་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་སྟོན་ཅིང་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་
 ཟབ་མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་པ་ལྟ་སྟེ་ནས་
 མཇུག་པའི་ཤར་སྟོང་འགྲེལ་བ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེ་སྐད་ཅས་བྱ་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་ཤེས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་
 ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་སོ། ། ཆོས་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱང་པོ་སྟེ་སྤྱང་པོ་ལྟ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བྱའོ། ། ཟབ་
 མོ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་ན་སྤྱང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་མིང་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་
 མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས། སྟོམས་པར་ཁྱགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 རྒྱན་དུ་སེམས་ཅི་གཅིག་དུ་བཞག་ཅས་བྱ་བའོ། །

ཡང་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཡང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྲིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་
 འཁོར་དུ་འདུས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་ཞེས་བ་སྟེ། ཡང་གི་སྐྱེ་འདི་ངེས་
 ག་ཟུང་གི་སྐྱེ་དང་སྐྱུད་པའི་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་འཁོར་
 དུ་འདུས་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་ན་ལ། ཞེས་བ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ཡང་གི་སྐྱེས་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་མ་ཟད། སྐྱོན་རས་
 ག་ཟེགས་གྲིས་ཟབ་མོའི་སྟོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་ཡང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཁན་པོ་བློ་མེད་བཞེས་གཉེན་གྲིས་མཛད་པའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བ་
 ལས། ཡང་གི་སྐྱེ་ནི་ངེས་པར་ག་ཟུང་བའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བློ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཡང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ།
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
 རྣམ་པར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སྐྱུད་པར་བྱེད་དོ། བཤད་པ་འདི་ལ་ནི་འཁོར་
 གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དུས་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ག་ཟུང་
 བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་སེམས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

ཉམ་ བཤད་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལ་ལྟེ་འགྲུང་གསུང་འདུས་
 རྟེན་ལ་བཞུགས་པའོ། འགོག་ལམ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་
 སོ་སྤྲེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་འཕགས་པ། སྤྱན་རས་ཏེ་
 སྤྲེང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་དུས་རྟག་རྟ་གཟིགས་པས་
 སྤྱན་རས་གཟིགས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་བ་ལ་མ་སྤྱ་
 སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའམ་དབང་བར་གྱུར་པས་དབང་སྤྱད་
 ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་རྟ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མཐི་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོང་བ་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སྟེ་ཡང་ཡང་བསམ་པའོ། དེ་
 ཡང་པཎྜི་ཏ་ཤྱི་མ་རྒྱ་ཇ་ནས་མཛད་པའི་ཤེས་སྤྲོང་འགྲེལ་པར། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱད་པ་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དབང་སྤྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཆེན་པོས་
 སྤྱད་པ་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྲོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྲེས་པ་དེར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱད་གིས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྦྱོང་བར་རྣམ་པར་ལྟ་བ་སྟེ་བསམ་པའོ།

ཡང་ཞེས་པའི་སྤྱད་ཆོག་འདི་ཤེས་སྤྲོང་གི་རྒྱ་འགྲེལ་དག་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་གཞུང་འདིར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། དེ་ཡང་

མཁན་པོ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་
 བར། སྤང་པོའི་སྐྱས་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱང་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐུག་སྤྱད་པ་ན་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཡང་ན་ཀྱང་གི་
 སྐྱས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་
 བར་ལྟ་དོ། ཞེས་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ལྷས་མཛད་པའི་
 ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་ཀྱིས་ན་དེ་རྗེས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་
 འགྲེལ་བ། སྟོབ་དཔོན་པ་ལྟ་སེ་ནས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་
 རྣམས་སྤྱ་ཡང་། སྤྱད་ཆོག་འདི་ཡོད་དོ། འདིས་གང་སྤྱད་ཅེ་ན། འདི་
 ལ་བཤད་པ་འབྲ་མིན་སྤང་སྟེ། ལ་ལས། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་པའི་སྟོང་པར་ལྟ་བར་མ་ཟད་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞེས་བ་དང་། ཡང་ལ་ལས། ཟག་མེད་
 གི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་མ་ཟད།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་
 ཞེས་བ་དང་། ཡང་ལ་ལས། སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་མ་ཟད་
 སྤང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་ལ། ཕྱི་
 མ་འདི་མཁན་པོ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་ཏེ། དྲངས་མ་ཟག་པ་ལས་ཤེས་སོ། བསྟན་དར་ལྟ་རམས་

བས་ཤེས་སྒྲིང་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། བར་བ་
འདི་བཞི་ཉ་ལྷག་ན་རྟོ་རྩེས་ཤེས་སྒྲིང་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ།

ལྷ་རིའི་བྱས་ཏི་བ་བྱེད་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱང་བའི་མདོ་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། ལྷ་རིའི་བྱས་ཏི་བ་བྱེད་ཚུལ་དང་། མུན་རས་གཟིགས་
ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཚུལ། རྟོན་པས་དེ་ལ་རྩེས་སྤྱི་ཡི་རངས་མཛད་
ཚུལ་བཅས་གསུམ་སོ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་བཀའ་ཡི་
ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་མུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲིས་སོ། དེགས་ཀྱི་བྱུང་མ་དེགས་ཀྱི་བྱ་ལོ།
གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མཐི་སྟོད་པ་སྟོད་
བར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐབ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དོན་
ནི། དེ་ནས་ཞེས་པས་སྤྱི་ཕྱི་མཆོམས་སྤྱར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་མཐུས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་ཟབ་མཐི་དོན་
འདི་འཕགས་པ་མུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལ་རི་བའི་སྟོབས་པ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། བཀའ་འདི་
སྤྱད་པ་པོ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་ན་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
སྒྲོས་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་རང་ལས་བསྐྱབ་
པ་གཞོན་པ་ལ་འབོད་ཆིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལྷ་རིའི་བྱ་ཀུན་དགའ་
བོ་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བརྟེན་ཕྱི་མ་རྣམས་
ནས་མཛད་པའི་ཤེས་སྒྲིང་འགྲེལ་པ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གཞོན་པ་ལ་འབོད་པར་གྲགས་སོ། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ལྷ་ཀྱའོད་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཀན་ལ་བཙུན་པའི་ཉེ་
བའི་ཆིག་གིས་བརྗོད། གཞོན་ལའང་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་ཆིག་གིས།
དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱའི་ཉེ་ཆིག་བརྗོད། དེ་ལྟར་འདི་ནི་མིང་
སྒྲོས་རིམ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲིར་
ཀན་པ་ལ་བཙུན་པའམ་གནས་བརྟན་ཞེས་པ་དང་གཞོན་པ་ལ་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆིག་གིས་འབོད་དགོས་ཀྱང་། དེས་པ་མེད་དེ། ཀན་
པ་ལ་ཡང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དང་གཞོན་པ་ལ་ཡང་གནས་བརྟན་
ཞེས་སོགས་ཉེ་ཆིག་གིས་འབོད་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཀྱ་
འོད་ཀྱིས་སུམ་བརྒྱ་པའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་ལས། ཀན་པ་ལ་ནི་

བཙུན་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། གཞིན་པ་ལ་ཡང་ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཡང་གི་སྤྱིས་ནི་
 ཆན་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆན་པ་ལ་ཡང་རུང་གཞིན་པ་ལ་
 ཡང་རུང་སྟེ། གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཕྱན་ཆེགས་
 འགྲེལ་པར་ཡང་། གཞིན་པས་དགེ་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་ཆན་པ་ལ་ཡང་ཆེ་
 དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གིས་རྗོད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤང་སྟེ།
 གང་གི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གསལ། བཙུན་པའི་ཚིག་
 གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཞིན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་
 པ་ཅ་མ་མ་ཡིན་པར། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱི་འཆི་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བསྐྱགས་པའི་སློན་ནས་ཉེ་བའི་
 ཚིག་གིས་སློས་པ་ཡིན་པས། ཀུན་དགའ་བོས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་རིགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཤིང་སྟོང་
 འགྲེལ་པར། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་སློ་
 རས་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆེ་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་དང་། བསྟན་དར་

ལྷ་རམས་པས་ཤེར་སྤྱང་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་
 བེ་སྦྱར་གཞོན་པ་ལ་འབོད་པར་བྲགས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཡང་། ཆོག་
 འདི་ནི་བཀའ་བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོག་ཡིན་ན་ཞུ་རིའི་བྱ་
 བཀའ་སྟུང་པ་པོ་ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་པ་མི་འཐད་པས། དེས་ན་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་སྦྱོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ།

ཞུ་རིའི་བྱ་ནི་ཡབ་བཅ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ཤ་ར་དུ་ཉི་ཡི་
 དེགས་སུ་སྦྱེས་པའི་བྱད་མེད་ཞུ་རི་ཀ་གཉིས་ལ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། བཅས་ནས་དེས་བཅ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་ལ་སྦྱས་པ། བཅ་ཟེའི་
 ཁྱེའུ་འདི་མེས་པོའི་གན་དུ་སྤུལ་ན་དེ་འདིའི་མིང་འདོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། ། དེས་མེས་པོའི་གན་དུ་ཁྱིད་པ་དང་དེས་ཁྱེའུ་འདི་མིང་ཅིར་གདགས་
 ཞེས་བསམས་ན། བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འདི་བཅ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ཡིན་
 པས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འདིའི་མིང་ཉེ་རྒྱལ་དུ་གདགས་སོ་སྦྱུལ་ནས་དེའི་
 མིང་ཉེ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། ། བཅ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས་
 སྦྱས་པ། མེས་པོས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འདིའི་མིང་ཅིར་བཏགས་ཉེ་རྒྱལ་
 ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། ། དེས་བསམས་པ། མེས་པོས་བཅ་ཟེའི་

ཁྲེལ་འདིའི་མིང་པ་ལས་དྲས་ཏེ་བཏགས་ཀྱིས། བདག་གིས་འདིའི་
 མིང་པ་ལས་དྲས་ཏེ་གདགས་སོ་སྟེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྲེལ་འདི་མ་ལུ་
 རི་ཀའི་བྱ་ཡིན་པས་འདིའི་མིང་ལུ་རིའི་བྱར་གདགས་སོ་སྟེ་ནས་
 དེའི་མིང་ལུ་རིའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་
 གཞི་པོད་ཀ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡབ་སྐར་རྒྱལ་ལས་དྲས་ཏེ་
 མིང་ཉི་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ལུ་རི་ཀ་ལས་དྲས་ཏེ་མིང་ལུ་རིའི་བྱ་ཞེས་
 བཏགས། དྲས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་བཅད་པའམ་དུམ་བྱ་གཉིས་སུ་བགོ་བའི་
 དོན་ཏེ། སྐར་རྒྱལ་གྱི་མིང་སྤེད་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཉི་རྒྱལ་
 ཞེས་དང་། ལུ་རི་ཀའི་མིང་སྤེད་ལུ་རི་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལུ་རིའི་བྱ་
 ཞེས་བཏགས་པའི་བྱིར། ལ་ར་དུ་ཏི་ཡི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ལ་ར་དུ་
 ཏིའི་བྱ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལུ་རིའི་བྱས་གོང་གསལ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག་ལ་དེ་མ་ཐག་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་འདི་སྐད་ཅས་
 སྐྱས་སོ། ། གང་སྐྱས་ཤེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཞེས་སོགས་ཏེ་དོན་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་སྟེ་
 གང་དང་སྤྲུལ་ཡིན་རུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་
 སྟོན་པ་ལ་མོས་ཤིང་སྟོན་པར་འདོད་པའམ་ཉམས་སྤྲུལ་བྱང་བར་
 འདོད་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་
 དེས་པའོ། ། འགྲེལ་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱ་
 མོ་ཞེས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ཅན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། བལ་ཡུལ་ཀྱི་པ་རྗེ་ཏུ་བྱུག་
 བ་རྗེ་རྗེས་མཛད་པའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སོ། ། དེའི་
 རང་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་ཤིང་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་དང་། བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པས་
 ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པར་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱ་མོ་ཞེས་པ་གདུལ་བྱ་
 ལ་གོ་དགོས་པའི་དབང་དུ་མཛད། ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པར་
 ཡང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་དབེ་ལ་ལར་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་
 ལས་བྱ་མོ་ཞེས་པ་མི་སྒྲིང་ཞིང་། རྒྱ་འགྲེལ་ལ་ལར་ཡང་རིགས་ཀྱི་
 བྱ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བྱ་མོའི་བཤད་པ་གཏན་

མ་མཇད་པས་དབྱུང་དགོས་སོ། ཅ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་རིམ་བྱས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 ལ་བསྐྱགས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་འཛོད་ཆིག་ཡིན་ཏེ། མཁན་པོ་བྲི་
 མེད་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ཤེར་སྦྱང་འགྲེལ་པར། བསྐྱགས་པར་བྱ་བའི་
 རོན་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་བྱ་དཔར་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་
 འདི་ནི་བོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་མི་
 རྒྱས་ཤེར་སྦྱང་འགྲེལ་པར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་ངེ་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གསུང་རབ་ལས་སྦྱེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་སུ་
 གྱུར་བའོ། གང་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་ཞུགས་
 པའི་གང་ཟག་གང་སུ་ཡང་རུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་
 ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་བྱའོ།

ཞར་བྱང་བཀའ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་བཀའ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་
ནི། འོན་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་འདི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། གྲིན་
གྲིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གསུམ་ལས་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་མདོ་རིལ་པོ་འདི་དེ་གསུམ་གང་
ཡང་མིན་ཡང་། དེའི་ཆཤས་ལ་གསུམ་ག་བཅི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་
མར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཞེས་སོགས་སྐྱེང་གཞི་དང་མཐུག་ཏུ་ཡི་
རངས་མངོན་བསྟོད་རྣམས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་། བར་དུ་
ཤུ་རིའི་བྱ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཉིས་གྲིས་བྲི་བ་བྲིས་ལན་རྣམས་
གྲིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། ཐ་མར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
སོགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རྣམས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་རྗེས་མར་སྐྱེང་གཞིའི་ཆོག་དང་། བར་དུ་
མཆམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་། ཐ་མར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཆོག་རྣམས་
རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བསྐྱེད་བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་གྲིས་

ཞིག་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་རྗེ་པད་དཀར་ལས། གུན་དགའ་བོ་རྣམ་
གངས་དེ་དག་གིས་གང་དང་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
བཤད་པ་དང་། འཁོར་གང་དང་གང་དང་། དུས་ཆིགས་གང་དང་གང་
དུ་དང་། རོན་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ལས་བརྒྱམས་
པ་དང་། ཡེ་ཞེས་གང་དང་གང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གངས་གང་དང་
གང་གིས་གསུངས་པ་དང་། རོན་དང་ཆིག་དང་ཡི་གེ་གང་དང་གང་
དག་གིས་རྣམ་གངས་གང་དང་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་
སྤྲོད་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་
པ་དང་། རོན་བཟང་པོ་དང་། ཆིག་འབྲུ་བཟང་པོར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིག
མདོ་སྤེའི་མཛུག་ཏུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མདོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་གྲིས་ཞིག་ གུན་
དགའ་བོ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བར་བྱའོ། དེ་
ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་སོ།།

སྤྱིར་བཀའ་ལ་བདག་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་ཞིབ་
 ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་
 ཆོས་འབྱུང་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པ་བདག་ཆེན་
 གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞལ་ནས་གསུངས་པ། འིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའོ། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱད་
 པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱིས་
 འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གསུམ་དུ་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་པར་བཤད་དོ།
 དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་དབྱའི་
 འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཐུགས་
 གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྲེལ་དེ། ཐུགས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་འིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའོ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་
 བེ། གཞོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པས་སྤྱས་པའི་ཐུགས་སངས་རྒྱས་གྱིས་
 འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འིན་གྱི་
 བརྒྱབས་གྱིས་ནམ་མཁའ་དང་འོད་ཟེར་དང་རོལ་མོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་

བྱང་བ་ལྟ་བུལོ།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིང་གཞི་དང་མཚམས་སྒྲུང་དང་། མཐུན་འགྱུར་
ཡི་རང་རྣམས་ཏེ། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྒྱུད་པ་ལས། དག་སྒྲིང་དག
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྲིས་ལ་ཚེས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ།
ཞེས་དང་། འབྲེལ་དང་གོ་རིམས་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་བྱའོ། ཞེས་ཇེས་
སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་དཀར་སྒྱུངས་པའི་ཁྲི་རབས་བརྒྱད་པ་ཀུན་མཁྲིན་ལེགས་
པ་ཚེས་འབྱོར་རམ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཤེར་
སྒྲིང་འབྲེལ་པ་དང་། དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་བཙུ་བ་མདོ་སྒྲགས་རབ་
འབྲམས་སྤྱོད་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ་
སོགས་སུ་གསལ་བས་གཟིགས་པར་འཇོལ།

སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཚུལ་ལ།
མཚམས་སྒྱུར་ག། མདོར་བསྐྱུན་ག། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་
པོ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་
 ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ།། ལྷ་
 རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྟོད་པ་སྐྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་
 ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འདིས་ལྷ་རིའི་བྱ་འི་
 དེ་བ་དང་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལན་གཉིས་སྟེ་ཕྱི་མཚམས་སྐྱར་
 ཞིང་། ཆོག་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལས་གོ་རུས་པས་འདིར་ངལ་
 བ་མ་བྱས་སོ།།

མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་
 གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 བལྟའོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་ཚུལ་ནི།
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མ་ཟད། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་
 དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་མ་ཟད། དེ་
གཉིས་ཉོག་པ་པའི་རིམ་པ་ཡང་བསྟན་ཚུལ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་
བས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་དམ་པའི་གསུང་
སྟོས་ལས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཐོས་སོ།།

ཐུ་ནག་སོགས་སྐད་རིགས་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་
པོར་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འདི་མི་སྤང་ཡང་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས།
ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་ལ་རི་ལྟར་སྤྱད་པ་བྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་
དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྟུ་བལྟོ།། ཞེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་
རིའི་བྱས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ལ་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྟོད་པར་འདོད་
བས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟུ་
བལྟོ།། ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་ལྷ་ས་བཀའ་འགྱུར།
འཇང་བཀའ་འགྱུར་དག་ཏུ་འདི་གསལ་ཞིང་། ད་ལྟ་ལེགས་སྤྱར་སྐད་
དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོར་ཡང་འདི་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་

ཟད་ཤེར་སྙིང་གི་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་གསལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ།
 སློབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ཉམས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་དང་། སློབ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཞི་ལས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་
 བླ་ཤུ་སེ་ནས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་དང་། པཱྌ་ཏ་ཕྱག་ན་
 རོ་རྩེས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་དག་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་
 ཤེས་མཛད་པའི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བར། སྤྱིར་ན་འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་
 དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པས་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་
 གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་ཡང་། རང་གསེས་གྱིས་སྤྱེ་བའི་དབང་པོ་རྣེ་
 རྩལ་གཉིས་ལས་དབང་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ལན་རྒྱས་པར་
 མཛད་པ་དང་། དབང་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པན་ཡོན་གྱི་སྒོ་
 རས་ལན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོགས་སྤྱོར་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་

གླུ་མ་སྤྱི་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ། སློམ་ལམ་གྱི་གནས་གླུ་མ་སྤྱི་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་ལ་འདུག་ཚུལ་
 དང་བཞིན། དེ་ཡང་གཟུགས་སྟངས་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྣམས་སྟངས་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་
 ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། གང་བ་མེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་གཉིས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་
 པ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་
 དེ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་པ་ནས། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཞི་པ་མི་སློབ་ལམ་ལ་འདུག་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 སློན་སྐུ་སྐུ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐུགས་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབང་ཚོན་
 ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་པན་ཡོན་གྱི་སློན་ལན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་མཛད་པའི་ཤེས་སྟོང་
 འགྲེལ་པ་ལས། ལམ་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་
 བོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་

ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྟན་
 ཏོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་ཆོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་(ཀྱི?)བདག་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་
 ལམ་བསྟན་ཏོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མ་ཐོབ་པ་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་
 དེ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩོ་
 རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ལམ་
 དང་པོ་གཅིག་བསྟན་ཏོ། ། སེམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་འདིས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་གཞིའི་མཆོད་
 ཉིད་གཉིས་པའོ། ། ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བས། རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་

མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱོད་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་
པའོ། ཞེས་གསུངས།

པཱཱི་ཏ་ལྷི་མ་རྩ་ཇ་ནས་ཤེར་སྦྱིང་འགྲེལ་པར་ཡང་ལམ་ལྔ་དང་
སྐྱར་ནས་གསུངས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
སའི་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
བསྟན་པར་མངོན་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ནི་ས་རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱོན་བ་
གཞན་དུ་འདོད། དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་སའི་སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་མོ།

ཆོགས་སྐྱོར་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱང་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།

དང་པོ་ཆོགས་སྐྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ལ་
སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སྦྱང་པའོ། སྦྱང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ།
གཟུགས་ལས་སྦྱང་བ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྦྱང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་

གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་སྟོང་ཚུལ་ལྟ་ཡོད་དེ། འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་མེད་
 པ་ནི་སྤྱ་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། ཞོ་མའི་དུས་ན་འོ་མ་མེད་པ་ནི་ཞིག་
 ནས་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བྱམ་བ་
 མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། བ་ལང་ལ་རྟ་མེད་པ་ནི་གཅིག་
 ལ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འབྱུང་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
 མི་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཚུལ་ཐ་མའི་
 སྟོང་ཚུལ་དང་གནད་གཅིག་པས། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཐ་
 སྟང་མང་ཞིང་། ཞེས་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་པོ་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་མིང་
 དང་རྟོག་པས་བཀྲགས་པ་ཅེས་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུ་བ་
 པའམ་རང་ཚུགས་བྱུ་བ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ངོས་
 ནས་བྱུ་བ་པའམ་རང་ཚུགས་བྱུ་བ་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་
 གིས་སྟོང་པའི་རང་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་ཐ་སྟང་

དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྟོང་གཞི་གཟུགས་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་དག་
 རོ་པོ་དབྱེར་མེད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་
 གཟུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་མེ་
 ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 ཡང་། དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་མི་སྟོང་བས། གཟུགས་བརྟན་བྱད་
 བཞིན་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་། བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་དང་དེ་དག་ཟད་པ་ལ་
 རག་ལས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡོད་པར་འཛིག་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་
 ལྟར་ཡང་དབལ་མགོན་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། དེ་ཉིད་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན།། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་རྟག་
 རི་བཞིན་ནོ།། ཞེས་དང་། དབལ་ལྡན་རྩ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
 ཚོགས་ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།། རི་ལྟར་དེར་ནི་
 གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་
 ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དག་
 ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཞིབ་

ཅིང་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཉག་མཐའ་བསལ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་པས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་གཟུགས་ཡེ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར། སྟོང་པའི་རང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལྷ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཆད་མཐའ་བསལ་བའི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་དང་ཉེན་འབྱུང་གཅིག་དོན་གཅིག་ལ་སོང་བའི་དོན་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་དཔལ་མགོན་འབགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་གིས་སྦྱེད་དང་འདིག་པ་དག། ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་བ།། ཉེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུང་བ་ཡི།། ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་དང་། ཅོད་རྫོག་ལས། གང་གིས་སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་དག། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར།། གསུང་མཆོག་

མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི།། སངས་རྒྱུས་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་
 དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་
 བོ་རྟེན་འབྱུང་ནམས།། རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།། ཡེ་ཤེས་མཉམ་
 མེད་བསམ་མི་བྱུང།། དཔེ་མེད་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་སོགས་
 ཐུབ་དབང་ལ་བསྟོད་པ་ཡང་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་
 རྟོན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྒྲ་ན་
 མེད་པ། རྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་དོན་གཅིག་ལ་སོང་བའི་དོན་
 གཅིག་དུ་གསུངས་པའི་གནད་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཚུལ་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས།

དེས་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་རྟོང་པ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་
 དད་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་
 རྟོང་པ་ཉིད་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པས་རྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རོ་
 བོ་ཐ་དད་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

དོ། ཞེས་སྟོང་བྱུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
འགྱུར་བར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། རྩོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་
ལ་གཞིན་བྱེད་བཞི་བཞི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་ནུམ་བཤད་སྟོང་བོ་རྒྱན་ལས། བདེན་གཉིས་
གཅིག་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་བཞིར་
འགྱུར་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་
པ་བཞིར་འགྱུར་བས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྩོག་པ་ཐ་དད་པའོ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཉེས་པ་བཞི་བཞི་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བཞི་ཡོད་
དེ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། བུམ་
པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། བུམ་པ་བུམ་པ་བདེན་བྱུང་གྱི་
དགག་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བུམ་པ་
བདེན་འཛིན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་
པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་

མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་
དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་བྱུབ་པར་ཐལ་ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་པས་ཚོས་
ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་འབད་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། བྱམ་བ་དང་བྱམ་བ་བདེན་
སྟོང་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།

མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྲོ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་སོས་དབྱུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཚོས་ཅན་རྣམས་
བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་ན་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ངོ་མོ་
གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། གུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། དེ་ཉིད་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་
གུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་ཉག་
དག་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་
དམ་མཆོན་ཉིད་རྣམས། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་བརྟགས་པ། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་བཤད་གསེར་
མེད་སྐབས་ལྔ་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་
ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ།

དེ་ལྟར་གཟུགས་ཕྱང་ལ་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་རང་
བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་པབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་
ཡང་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོར་བ་སྟོང་
པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཆོར་པའོ། ཆོར་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་
ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཆོར་བ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོན་ས་སོ། འདི་དག་གིས་ནི་ཆོག་གས་སྒྱུར་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གཙུག་པོར་
བསྟན་པའི་བྱིང་།

འོན་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བའམ་རང་ཚུགས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་
དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པ་འདྲ་མིན་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་རྟོག་
འཆར་ཅུང་ཞི། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་བཟུང་བར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་

མ་གྲུབ་དབྱུང་དུ་མེད་པས། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་
དབྱུང་པའི་ཆེ། རང་ངོས་ནས་སམ་རང་ཚུགས་སྐབ་པ་ཞེས་པ་བྱམ་
པ་བྱམ་པའི་ངོས་ནས་སམ་བྱམ་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་དེར་འཇིན་
པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་དེར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་དང་དེར་འཇིན་པའི་
རིགས་ཤེས་ཡིན་ནོ། ། ཚུགས་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེ་བདེན་
འཇིན་ཡིན་ཚུལ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ཏུ་བཤད་ན་བྱམ་པ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡུལ་ལམ་དོན་རང་
གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དམ་སྤྱོད་གི་
དབང་གིས་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། སྤྲུལ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཅན་
མིང་དང་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ལ་རག་མ་ལས་པར། བྱམ་པ་ཁོ་རང་
གི་ངོས་ནས་སམ་བྱམ་པ་བྱམ་པའི་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ངོས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་
པས་བྱམ་པ་གྲུབ་པ་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་ལ་མི་དབང་བར། ཡུལ་ལམ་
དོན་བྱམ་པ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གོ་བས། དེ་ལྟར་འཇིན་
པ་དགག་བྱ་འཇིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་

གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་ན་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལས་རང་ཚུགས་
བྱུང་བའི་བྱམ་པ་མེད་ཀྱང་། ར་སྣང་དུ་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་
བ་ཅམ་གྱི་ཚུ་སྦྱར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་གྱི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ལ་རག་
ལས་བའི་བྱམ་པ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་ཀྱས་བ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞེས་བའི་ཅམ་སྤྲིས་གང་
གཙུག་ཅེ་ན། འདི་དཔེར་མཚོན་ན། འཛིག་རྟོན་གྱི་ར་སྣང་ལ་བྱ་བ་ག་
གེ་མོ་ལ་འཇུག་པ་དེ་བྱ་རང་གིས་ཐག་གཙུག་བྱས་པ་རེད་ཟེར་དུས།
པ་མའི་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱའི་འདོད་པ་
ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བར་གོ་བ་ན། པ་མས་བསམ་པ་ལྟར་གྱི་བྱ་བ་
དེ་མེད་ཀྱང་། སྦྱར་བྱ་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། བྱའི་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་བྱ་བ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་བ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།
དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞེས་པས། རང་
ངོས་ནས་སམ་རང་ཚུགས་བྱུང་བའི་དོན་གཙུག་གྱི་ ར་སྣང་དུ་ཡོད་
པ་ལས་ར་སྣང་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མི་གཙུག་དེ། རང་ངོས་ལེགས་
བཤད་སྟངས་པོ་ལས། མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ར་སྣང་གྱི་དོན་
བཅའ་བ་ན་མི་རྟོན་པ་ལ་བྱེད་གྱི། མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པ་ལས་མིང་
མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ར་སྣང་

གྲི་དོན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་གྲི་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 མ་ཚེམ་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྟེད་པ་
 གཙུག་གི། བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་གཙུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཅ་ཤེ་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཐ་སྙད་གྲི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཞེས་པས་ཙམ་
 གྲི་སྤྱོད་ཀྱང་དོན་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་གཙུག་གི་ཆད་མས་བྱུབ་པ་
 མི་གཙུག་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཙམ་གྲི་སྤྱོད་ཀྱང་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་དོན་ཆད་མས་
 བྱུབ་པ་ཡང་མི་གཙུག་ལ་མིང་གིས་གང་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་གྱི་དོན་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་གཙུག་
 དོ།། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འོ་ན་མིང་
 གི་ཐ་སྙད་གྲི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཙུག་སྟམ་ན།
 གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 བྱུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི། དུལ་ཅན་ཐ་
 སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཙུག་དོ།། དེ་འདྲ་བ་
 དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཁེགས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱོན་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་གྲི་དོན་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པས་ཡོད་

བར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་
 མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཤེ་རྒྱུ་
 ཆེན་ལས། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་འགྲོ་སའི་ཡུལ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་
 མིན་པར་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་བ་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་བ་
 ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་
 ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་སྤར་བ་ཤད་པའི་
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་དུ་མ་ནས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་
 དེས་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱད་ནས་རིགས་པས་འགོག་
 པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་
 གང་ཡང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་འགྲོ་འོང་
 སོགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

མདོར་ན་གོང་གསལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་གཞི་གང་ཞིག་
 གི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱད་པ་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་
 བཀག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡི་མ་བཀག་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 ཏི། དེ་ལྟར་དུ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་ཡང་

གསུངས་ཀྱང་མངས་པས་འདིགས་ནས་འདིར་མ་བྱངས་སོ།

ཚུལ་འདི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཅོང་
ཁ་བ་ཆེན་པོས་རང་བཟོ་མིན་པར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་གཞུང་སྐར་བྱངས་ཟེན་པ་
ལྟར་དང་། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། དེ་
ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། དེ་ནི་རྒྱུ་བྱས་གངགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབྱ་མའི་
ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།

ཅོད་ཆོག་ཅ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཅ་བ་ལས། དངོས་
རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅས་བྱ་དང་། གང་
ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ། རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་
པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ལྷན་ཀ་ཆོལ་བ་སྟེ་བར་བྱེད་དེ། འདིར་ནི་དངོས་
པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་

བོ་གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། རྟེན་དང་རྟེན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དངོས་
 བོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་རྟེན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
 འབྱུང་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་
 པའི་འབྲེལ་པ་ལས། སྤྲུལ་པ། གཤམ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྟེན་དང་འབྲས་
 བྱ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
 བོ་མེད་(བ་?)པར་སྤྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། བཤད་པ། མིན་ཏེ་རི་ལྟར་ཁྱེད་
 དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
 ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ནི་བྱུང་བོ།
 ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་
 པ། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་བུ་བ་མཐའ་
 དག་གཙོད་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་བྲགས་པས་བཞི་

བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་
 སྤེད་ན་དེའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་
 ལ་སོགས་པར་བཀག་པ་བསྐྱབས་པས་དེ་ངེ་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་སོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་བྲུབ་
 པ་འགོག་གོ། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་
 པས་གང་ཞིག་གི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁུངས་ནི། མ་ངོས་པས་ཁུས་པའི་མདོ་
 ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་
 བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།
 གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་དུ་བྱངས་
པའི་ལང་ག་ཞེགས་ལས་ཀྱང་། སློ་གོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། ། ཞེས་
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་རང་གིས་རང་གི་
དགོངས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་གཏུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གནད་བསྐྱུས་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བའི་
ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རྣམ་དག་རྣམས་
སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་
འགྱུར་ལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་
འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། འོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་འོ་མཆར། མཛད་
བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དབུ་མ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་སྦྱལ་བའི་གནད་འདི་ངེས་
པ་གཤམ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སེམས། འདིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
དང་། ལྟ་བའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་རྣམས་
དོན་གཅིག་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། འདིའི་སྟོར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེ་ས་པའི་འབྲེལ་གཏམ་དུ་རྗེ་
ཡབ་སྲས་སོགས་གྱི་གསུང་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན་
བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ།།

མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོབ་
ཚུལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ཁྲི་མ་མེད་པ།
རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། བྲི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ། ཞེས་
གསུངས། དཔེ་ལ་ལར་རྩི་མ་མེད་པ། རྩི་མ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་གསལ་
བར་མ་ཟད་ཆོགས་དབུས་སུ་འདོན་སྟོལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འདུག་ཀྱང་།
སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་དང་། ལྟ་ས་བཀའ་འགྲུར། འཇང་བཀའ་འགྲུར་
དག་ཏུ་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ད་ལྟ་ལེགས་
སྒྱུར་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོར་ཡང་རྩི་མ་དང་བྲལ་
བ་མེད་པ་ཞེས་པ་གསལ་ལ། བྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་འབྲེལ་
བ་རྒྱ་འབྲེལ་དག་ཏུ་ཡང་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་དོན་གསལ་

བར་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁན་པོ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཤེར་
 སྟངས་འགྲེལ་བ་ལས། དྲི་མ་མེད་བ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་བ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་བའི་དྲི་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དྲི་མ་མེད་པའོ། དྲི་མ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མེད་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་ཅ་དང་། བརྟེན་ཕྱག་ན་རོ་
 རེ། བརྟེན་གྱི་མ་རྩ་རྩ་། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་བཅས་གྱིས་
 མཛད་བའི་ཤེས་རབ་སྟོང་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྟུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་
 འགྲེལ་བ་ཤ་སྟག་སྟངས་ས། དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་བ་ཞེས་བ་འདི་ཁོ་
 བ་དག་པར་སེམས་སོ།།

ཆོག་གི་དོན་ནི་ལྷ་རིའི་བྱ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་
 ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བོས་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བ་དང་། དེ་
 ལྟར་ཞེས་བ་དཔེ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་སྟངས་ས། སྒྲ་མ་ལྟར་བྲས་ན་རྒྱ་
 མཚན་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་བྲས་ན་དཔེ་ལ་གོ་བར་སེམས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལྟར་
 བ་ཆོགས་སྒྱུར་དུ་ཟབ་མའི་དོན་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་བསམ་
 སྒོ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བྲས་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་

ལམ་དུ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་ཅེས་པ་དང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཆོགས་སྟོང་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་སྟོ་
གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྟོ་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
ཞེས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སྟེ་མཆོད་བཙུ་
གཉིས་དང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་བྱུང་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་རང་ཡུལ་སྟོང་པའི་བྱེད་

ལས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཕྱིའི་
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་
དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཕྱིའི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་རང་ཡུལ་སེམས་
པར་སྤྱོད་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་རྣམས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།

དེ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་བཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
མཆན་མ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་
རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་པ་སོགས་རྒྱ་ཁྲ་མ་ཁྲ་མ་ལས་འབྲས་
བུ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་
པ་འགགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་སོགས་རྒྱ་ཁྲ་མ་ཁྲ་མ་
འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཐ་སྙད་དུ་འགགས་ཀྱང་། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མ་འགགས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ངྷི་མ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ངྷི་མ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ངྷི་མ་

དང་བུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྲི་མ་དང་བུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་པའི་བྲི་མ་དང་བུལ་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་གཙུག་པོ་རྒྱུའི་
ཕྱོགས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་།

དེ་ནས་བྲི་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་
བྱ་སྟེ་ཁྱེད་འཆི་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་རྣམས།
གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པའམ་བྲི་བ་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བྲི་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་
སེམས་ས་དགུ་པ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་
དག་པའི་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་
ངོ་བཞིན་ཉོན་ཇེ་བཞིན་འཕེལ་བའམ་གང་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གང་བ་མེད་པའོ་སྟེ། མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
གཙུག་པོ་འབྲས་བྱའི་ཕྱོགས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ།

ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་ཚུལ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་མེད་བཞེས་གཉིན་གྱི་གཞུང་
 ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཇུག་པའི་ཤེར་སྤྲོད་འགྲེལ་པ་ལས།
 ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པའི་གཙུག་པོ་ཏི་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་དག་ཉིད་འདིར་གོ་རིམ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། བར་མ་བཞེས་ནི་སྤྲོད་པ་དང་འགག་པ་
 དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་བཀག་པས་
 མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤོན་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤོན་སྤངས་པའི་བྱིར་རམ། ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤོན་པར་བྱེད་ལ་དེ་གཉི་ག་བཀག་པས་སྤོན་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཞེར་སྤྲོད་
 འགྲེལ་བར། མཆན་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆན་མ་མེད་
 པས་བསྐྱུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ།

གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟབ་

མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེ་ཉིད་གས་པའི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་སོགས་བཅོད་ཤེས་གཉིས་གཉིས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བ་
 ལས། ཤྱེ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གང་བ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་ཆོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་(ཀྱི་?)བདག་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་
 ལམ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྗེ་ཏ་ཤྱེ་མ་རྩ་རྩ་ནས།
 ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་བཅོད་བ་
 བརྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས། འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་བརྒྱད་བསྟན་ན་
 དེའི་རྒྱ་བཅོད་པ་བརྒྱད་དོན་གྱིས་གོ་བར་གསུངས་ནས་དངོས་སུ་
 ཤེས་པ་བརྒྱད་བསྟན་ཚུ་ལ་ལས་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པར། གང་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 བཅོད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་བཅོད་
 པ་བརྒྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
 འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བྱས་རྒྱ་ཉིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དག་ཏུ།

གང་ཞིག་ཀྱང་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཙུག་ཞིང་། ཞེས་པས་སྤངས་པ་
 བྱུང་ཆོག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཉོག་པ་བྱུང་ཆོག་པ་ལྷག་པ་ལ་
 བསྟན་ཏེ། སྤངས་པ་ཉོག་པ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འབྲ་
 བར་སེམས་སོ།།

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོབ་
 ཚུལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད།
 ཆོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྟེ་མེད། ལུས་མེད།
 ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། སྤི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་
 མེད། ཆོས་མེད་དོ། མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་
 མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ།
 མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་ཆ་ཤི་མེད། ཆ་
 ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀྱང་
 འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་པ་

མེད། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱི་འཇུག་གི་
 ཞེས་བོས་ནས། མ་ཐོབ་ལམ་དུ་ཟུག་མོ་བརྒྱད་དུ་རྒྱུ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 བརྒྱུས་པ་འམ་རྒྱུ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་ཟུག་མོ་བརྒྱད་བརྒྱུས་ཏེ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཐེན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་
 སྐབས་འདིར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ནས་མ་ཐོབ་ཡང་མེད་ཏེ་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་བརྟན་པའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུག་ཅུ་རེ་དུག་གི་སྟེང་
 དུ་ཟུག་མོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་
 ཡང་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་ལ་དོན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟུགས་པའི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་གཟུགས་ངོ་
 ལ་གཟུགས་མེད་པ་སྟེ། དེར་གཟུགས་མེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་མཁན་པོ་ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཤེར་སྟོང་
 འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟར་མེད་ཅེས་འབྲུང་བར་སྦྱར་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཇི་ལྟ་

བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་པོ་དེར་མ་
གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་འགྲེལ་བར་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།།

ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པོ་ཞེས་པ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་
ཅན་རྟེན་འབྱུང་རང་རང་གི་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་རང་རང་གི་ཡིན་ལུགས་
ལ་མེད་པའམ་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་དེ་ལ་གཉིས་
སྒྲུབ་ཀྱི་བའི་སྒྲོན་ས་ཡང་ཡང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་ནི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་
སོགས་གང་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་
མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོས་ནས་
འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་སྤྱར་རོ།།

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་
 སོགས་རང་རང་གི་བྱུང་གཞིའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་
 གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་དེས་
 བེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
 རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། སྒར་བཤད་
 པ་ལྟར་སྒྲིས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིས་བྲལ་མཐོང་བར་འཇོག་པས་
 མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་
 འགོག་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་
 པའི་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བྱུང་གཞི་རྟེན་
 འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་བྱུང་གཞི་དེ་འགག་
 སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་བྱུང་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་

ཡིན་མིན་དབྱུང་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་
སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དག་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་གསུང་ཆིག་
གསལ་དུ། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
དག་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་
བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་
གཞུང་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསུངས། བདོར་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་
ནི། ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤངས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་ཅ་
བའི་མདོ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
དོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཤེས་པས་ནི་ཆགས་པ་
སྒྲིང་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་
འབྱུང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་

རང་བཞིན་ནོ། གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འདུས་མ་
བྱས་པ་ལོ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གཅིག་ལྟར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་
ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་
ལྷ་མོ་སྤངས་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་
གནས་ལུགས་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་གཅིག་ལས་མེད་
པས། དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཉིན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་
གནས་ལུགས་ལ་མ་བྱལ་བའམ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་བྱལ་བའམ་གནས་ལུགས་
ཡིན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་མངོན། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་དང་། མཉམ་
གཞག་གི་གཟིགས་དོར་མེད་ཅེས་པ་དང་། དུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་
མེད་ཅེས་པའི་ལ་དོན་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་དེ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།

གནད་འདི་དག་ཤེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་

བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གཟུགས་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་གཞན་དབང་། དེ་དག་
 རང་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སམ་གཤེས་ལུགས་ཡིན་
 བ་ཀྱན་བཏགས། དེ་དག་རང་རང་གི་རང་བཞིན་སོགས་མ་ཡིན་པ་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིན་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་
 རྣམ་གཤེས་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀྱན་བཏགས་
 དང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཞན་དབང་བྱས་པ་
 ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཀྱན་བཏགས་དང་། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་
 གྱི་གཟིགས་ངོར་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། བྱད་གཞི་སྦྱལ་དེ་ཟག་པ་བཟློགས་པ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་
 བཏགས་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྦྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་
 འདུག་འབྲེལ་ལས། སྦྱལ་དེ་ཟག་པ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་
 སྦྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མ་བཏགས་
 པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་

གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་མ་བཟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་
 བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་
 མངོན་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ།། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་
 ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་མཐུན་པས། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ལུགས་
 ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་བཞིན་
 བྱའོ།། དེ་ལ་རྣམ་བཟགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་
 ཏྲེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟགས་པ་ཀུན་
 བཟགས་སུ་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་
 ཞིང་། གཞན་དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་བཟགས་ཡིན་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་པོ།། དེ་
 ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཟགས་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་དེ་བཞིན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་
 སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཛིག་

བའོ། ། ཞེས་འབྲུག་འབྲེལ་ཁྱད་ས་སུ་བྱངས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་
བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་དོན་རི་རྒྱན་བཤད་
བ་བཞིན། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བྱག་ཅུ་ཅ་བྱག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་
སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཅེས་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
བ་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། མིག་མེད་ཅེས་བ་ནས་
ཡིད་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱག་དང་། གཟུགས་
མེད་ཅེས་བ་ནས་ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
བྱག་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། མིག་གི་ཁམས་མེད་བ་ཞེས་བ་
ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་
བྱག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་
མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱས་ཏེ་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས་བྱག་བསྟན། དམིགས་བ་ཡུལ་ཀྱི་ཁམས་བྱག་ཤུགས་ལ་
བསྟན་ནས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མ་རིག་བ་མེད་ཅེས་བ་ནས་
གྲག་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་རིག་བ་ཟད་བ་མེད་ཅེས་བ་ནས་

གཞི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བུར་
 རྟོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། འདིའི་མ་དཔེ་ལ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཞེས་བ་མེད་ཀྱང་། དཔེ་གཞན་ལ་ལར་དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་
 བ་དང་ཞེས་གསལ་ཞིང་ཆོག་ས་སུ་འདོན་སྲོལ་ཡང་མཆིས།
 སྟུག་བསྐྱེལ་བ་དང་ཞེས་བ་རྣམས་ལམ་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 དམིགས་བྱ་བའི་པ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་བས་དམིགས་
 བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐོབ་བ་མེད། མ་ཐོབ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བས་
 བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་བས་ཐོབ་ཟིན་པའི་འབྲས་བྱ་སྒྲིམ་ལམ་སོགས་
 དང་། མ་ཐོབ་བའམ་ཐོབ་མ་ཟིན་པའི་འབྲས་བྱ་རྣམས་མཁྱེན་ཏེ་ཆོས་
 ཅན་རེ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས།
 མེད་ཚུལ་གཟུགས་ལ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ།

ཡང་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་ཤེར་སྒྲིང་
 འབྲེལ་བར། བི་མ་ལས། ཡི་གེ་ཁ་ཅིག་ལས། མི་ཤེས་བ་མེད་ཅེས་
 བའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་
 ཤེས་བ་ཡང་མེད་ཅེས་སྟུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བི་མ་ལ་ནི་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་ལ་ཟེར་བས། དེས་ཤེར་སྒྲིང་འབྲེལ་བར།
 ཡི་གེ་ཁ་ཅིག་ལས་མི་ཤེས་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་
མ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཐབ་མོ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱངས་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བྱ་
བྱང་བར་གསུངས།

དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

བཞི་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ལྷ་
རིའི་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་
ཏེ། སེམས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སྒྲག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་སྤངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །
དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་

ལ་སྐྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཐུག་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྒོ་བ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བར། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བས་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན། མི་སྒོ་བ་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱོར་བའི་རྣམ་པ་ལམ་དང་པོ་གཅིག་
 བསྟན་ཏོ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་འདིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 བའོ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྩོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བས། རྩེས་ལ་ཐོབ་པའི་ལོངས་སྐྱོད་
 རྩོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པའོ། ཞེས་
 གསུངས།

དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། རྒྱས་བཤད་གྱིས་
 གཟུགས་སྟོང་བའོ་ཞེས་བ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྟོང་གཞི་དང་པོ་གཟུགས་ནས་མཐའ་མ་ཐོབ་
 མ་ཐོབ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་གཏན་
 ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས། ཆོགས་སྐྱོར་དུ་དོན་སྐྱུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་མ་བ་
 དང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཐབ་མོ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་

ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་དུ་
 ཆོས་ཅན་རེ་དུག་པོ་དེ་དག་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་དོར་
 རམ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མེད་པར་མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་བེན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒོམ་
 ལམ་ནོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་དོར་རམ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དང་པོ་གཟུགས་མེད་པ་
 ནས། མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་བར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྟོང་བ་སྟུང་པར་འཛོག་ལ། བྱང་སེམས་
 དེས་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 ཉམས་ལེན་ལ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། རང་འབྲས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་
 དངོས་སུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

འདིས་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བསྟན། དེའི་མཐུས་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དངོས་སུ་ཐོབ་པས། སེམས་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྟོབ་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བུའི་སྟོབ་པ་གཏན་མེད་ཅིང་། སྐག་པ་མེད་དེ། སྐག་པ་མེད་པའི་དོན་

སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མེད་དེ། ཞེས་གང་ངན་གྱི་འབྲུ་བསྐྱེད་མཛད་པར་
སྤང་ངོ་། ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་མེད་བཤེས་
གཉེན་གྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་འཛིགས་སྒྲག་
མེད་པའི་དོན་དུ་མཛད། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་སྤྱང་ཡང་འཐད་
པར་སེམས། སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཛིན་པ་
བཞི་ལ་བཤད་པར་མཛོམ།

མདོར་ན་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྡེ་ཆེན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
པ་ཡེ་ནས་མེད་དེ། མ་དེག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་
སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱང་ཞེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་དུ་འདས་ནས་ཉེ་
ཟད་པར་སྤངས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་ལས་སྤྱང་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་
འདས་པའི་སྤང་འདས་མཐར་སྤྱིན་ཉི་ཞེས་པ་སྟེ། མིང་ཞིའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་མི་གནས་པའི་སྤང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར།

འདིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོ་ལ་གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་
པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་

འདས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གསུམ་དུ་
 རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
 ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་
 གྱི་དོན་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མ་ཟད། གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་ནས་གཞན་དོན་
 མཐར་བྱེན་པར་མཛད་པར་བསྟན་ཏོ། ། འདི་དག་གི་དོན་ཞིབ་དུ་ཤེས་
 པར་འདོད་ན་ཉི་མེད་ལེའུ་བཙུང་གུ་པར་གསལ།

འདིས་འོངས་སྐྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་
 བོས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྗེས་
 ཀྱི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་འགྲེལ་པ་
 དངས་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། བརྟེན་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་ཤིང་འགྲེལ་པར་
 ཡང་། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཤིང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་དོན་མཛད་དོ། ། ད་ལྟར་བཞུགས་

བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 རས་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བའམ་དན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་དེ་
 ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་རྫོགས་པར་བྱེད་
 ཅིང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

དབང་ཚོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་པན་ཡོན་གྱི་སློན་ས་ ལན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དབང་ཚོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་པན་ཡོན་གྱི་སློན་ས་
 ལན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། པན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། སྤྲུགས་
 ཆོག་དངོས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 བའི་སྤྲུགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས། རྩ་ན་མེད་པའི་སྤྲུགས།
 མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྲུགས། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་
 རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས། མི་རྒྱན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་
 བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གོང་
 དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མ་ཐུ་དང་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་ལོ།

ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྲིད་ཞིའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། རིག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་ན། བྱང་ཆུབ་
 སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་མཉམ་པ་
 དང་མཉམ་པའི་སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་མི་མཉམ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

ཡང་ན། མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འདིས་
 དེ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་
 ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། མི་
 རྩུན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱིན་དེས་ཆོས་ཉིད་
 གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་མི་རྩུན་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲུགས་སོགས་ལྔ་

པོ་ཚོགས་ལམ་སོགས་ལམ་ལུ་དང་སྐར་ཚུལ་འདི་བརྟེན་གྱི་མ་རྩ་
ནས་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

སྐབས་འདིའི་སྒྲགས་ནི་སྟོད་མིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གསང་ཞིང་
སྐས་ནས་སྟོད་ལྟན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་སྦྱོབ་བར་བྱེད་བས་སྒྲགས་
གྱི་སྐད་དོད་མཐུ་ཞེས་བའི་ངེས་ཚིག་གས་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་བས་
སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་གྱི། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲགས་དང་
རྒྱད་ཕྱེ་བཞིའི་སྒྲགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བར། འདིར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་
བསྟན་བ་དེ་ཡང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གསང་སྒྲགས་
སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་གསངས་ཀྱང་གསངས་ཏེ་བསྟན་བ་བཞིན་
དུ་སོང་བའི་བྱུང་རོ། ཞེས་གཞུང་འདིའི་གདུལ་བྱ་ནང་གསེས་གྱི་
དབང་རྩལ་ལ་བསྟན་བ་རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ་
ཞེས་བ་ནས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བའི་བར་རྣམས། སྦྱིར་དབང་རྩལ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་གསངས་ཀྱང་། དེའི་དོན་དབང་རྩལ་
དེ་དག་གིས་ངེ་བཞིན་གོ་མི་རུས་བས། གསང་ཞིང་སྐས་བ་ལྟ་བུར་
ཀྱང་བས་སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་བར་གསུངས།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདིར་ཡང་གསང་སྒྲགས་གྱི་དོན་

བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྤྲ་མ་ལ་ཡང་གསང་སྟེ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདུག་
 བས་གསང་སྤགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་ལྡན་ནོ།། ཞེས་ནང་གསེས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་དབང་ཚེན་ལ་པན་ཡོན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤགས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནང་གསེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་གྱིས་ངེ་བཞིན་
 མི་གོ་བས། གོང་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤགས་ཀྱི་སྤྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་
 སྤགས་སུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། པརྟེན་གྱི་མ་རྩུང་ནས་
 ཤེས་སྟོང་འབྲེལ་བར། སྤགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དོན་རྟོ།། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྲོགས་སྟོང་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་རང་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ།།
 ཞེས་ཡིད་སྒྲོབ་པའི་དོན་སྤང་བྱ་ངེ་མ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་སྤངས་ནས་
 ཉམས་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྒྲོས་ཤེས་སྟོང་འབྲེལ་བར།
 གདུལ་བྱ་དབང་ཚེན་འབའ་ཞིག་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤར་བཤད་པའི་
 ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤར་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤགས་སུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་ལྡེ་
 བཞིར་གཏོགས་པའི་སྤགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། ཅོ་ནེ་གྲགས་

བ་བཤད་སྐྱབ་གྲིས་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བར་ཡང་། དེས་དོན་གྱི་གསང་
སྒྲགས་དང་རིག་སྒྲགས་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་བྱེད་
བས། ཤེར་བྱིན་དངོས་ཡང་དོན་དུ་སྒྲགས་སུ་མི་འགལ་མོད། མདོ་
སྒྲགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

འདིའི་སྒྲགས་ཆིག་ཀྱང་མདོ་སྒྲོགས་གི་སྒྲགས་ཆིག་ཡིན་གྱི།
རྒྱད་བཞིར་གཏོགས་པའི་སྒྲགས་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་ཤེར་སྙིང་
འགྲེལ་བར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲགས་འདི་རྒྱད་སྟེར་གཏོགས་
བ་མ་ཡིན་གསུངས་པ་མདོ་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་གྱི། ལྷ་སྐྱབ་དང་དུ་རི་ཀ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སྒྲགས་ལུགས་སུ་
གསལ་བས་དེས་ན་སྒྲགས་འདི་རྒྱད་སྟེར་གཏོགས་པའི་སྐབས་ཡོད་
དགོས་སོ། འོན་ཀྱང་མཁས་བྱུ་རྗེས་ལྷ་སྐྱབ་དང་དུ་རི་ཀ་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་བརྒྱུས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ལ་ལས་དེ་
འཐད་ལྟན་དུ་མཛད་ཅིང་། ཡང་ལྷོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་སྙིང་
པོ་སྒྲགས་ལུགས་སུ་བཀའ་བའང་ཡོད་པས་དཔྱད་དཀའ་བར་
སྤང་ངོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཉི་ཁྲི་ལེ་འུ་བཅུ་དགུ་པ་ལས། ད་ལྟར་

གྲོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་གྱི་དགེ་
 འདུན་དང་བཅས་པ་རི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱང་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་བསྐྱབས་
 ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་
 ལྟར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདིའི་ནང་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་
 སམ། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོས་སམ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་གྲོགས་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་རིག་
 སྤྲུགས་ཆེན་མོའོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིག་སྤྲུགས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པ་
 དང་མཉམ་པའི་རིག་སྤྲུགས་སོ། ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའོ། ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀྲོ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་
 བོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཀྲོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
 པ་འདི་ནི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་ལོ། ཀྲོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིག་སྒྲགས་སོ། ཀྲོ་ཤི་ཀ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་
 པའི་རིག་སྒྲགས་སོ། དེ་ཅིའི་བྱར་ཞེན། ཀྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱེགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་
 གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱང་བ་དེ་
 དག་ཀྱང་རིག་སྒྲགས་འདི་ཉིད་ལ་བཞེན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པར་གྱུར་ཏོ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་
 འདིའི་སྒྲགས་རིག་སྒྲགས་ལ་བྱལོ། རིག་སྒྲགས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་རྩོ་
 རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། ཅི་བྱར་ཞེན་རིག་སྒྲགས་བརྗོད། འདོད་ཆགས་ལུན་
 པ་ནམས་འདུལ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ནམས་ཀྱང་ནམ་པར་འདུལ། མ་
 རིག་པ་ནི་རྫོགས་བྱེད་པ། ང་ནི་རིག་སྒྲགས་ལེགས་པར་བརྗོད། ཅས་

གསུངས་པ་ལས་གོའོ།

སྒྲགས་ཆིག་དངོས།

གཉིས་པ་སྒྲགས་ཆིག་དངོས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་སྒྲགས་སྒྲས་པ། ཏུ་སྒྲ། ག་ཏེ་ག་ཏེ་སྒྲ་ར་ག་ཏེ། སྒྲ་
ར་སྐ་ག་ཏེ། བོ་རྩི་སྒྲ་རྒྱ། སྒྲ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཟབ་མོ་ལ་བསྒྲབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཆིག་སྒྲས་པ་ན། ཏུ་སྒྲ་ནི། འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེ་ལ་ལར་ཨྱི་སྒྲང་བས་དེ་ལྟར་ན། ཨྱི་ནི་བཟ་ཤིས་པ་དང་
བདེ་བ་སྟེར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས། ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི་སོང་
ཞིག་སོང་ཞིག་ཅས་པ་སྟེ། གང་དུ་སོང་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ཆིགས་ལམ་དང་།
ཕྱི་མ་སྒྱུར་ལམ་དུ་སོང་ཞིག་ སྒྲ་ར་ག་ཏེ་ནི་པ་རོལ་དུ་སོང་ཞིག་ པ་
རོལ་གང་དུ་སོང་ཞེ་ན། སོ་སྒྱེའི་ས་ལས་པ་རོལ་འཕགས་པའི་ས་སྟེ་
མཐོང་ལམ་དུ་སོང་ཞིག་ སྒྲ་ར་སྒྲ་ཏེ་ནི། དེའི་པ་རོལ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་
ཡང་དག་པར་སོང་ཞིག་ རོ་རྩི་སྒྲ་རྒྱ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་གཞི་ཚུགས་ཤིག་

ཅེས་བ་ཡིན་ནོ།

གནད་བསྐྱུས་ན་སྒྲགས་ཆོག་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་བརྩ་
ལམ་ལུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་དེ་ནམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་
དུ་བཅོལ་ཞིག་ཅེས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་འཕགས་པ་སྦྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཤུ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱིས་ལམ་ལ་
བསྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་འདྲ་བ་འད་དེ་ལྟར་
དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ཐབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
དོན་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་གདམས་ནས་ལན་གྱི་མཛུགས་བསྐྱུས་སོ།

མདོར་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དབྱ་མ་ལ་འཛུགས་
བ་ལས། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། ལྟ་ལས་
བྱང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་
ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
བའམ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འདིས་ང་དང་ང་ཡི་བ་
ནམས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་
དུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་

བརྟེན་ནས་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་ནས།
ཕྱ་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་སྤང་
ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྦྱི་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་
གང་ཟག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བལྟོས་ནས་
གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱལ་
ཅ་མ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་
གི་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རང་གཞན་ལ་སོགས་པ་
བདེན་པར་རིས་སུ་བཅད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་
གི་བའི་བདེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་
ལ་ཞེ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཐག་དུ་མ་སྦྱི་བ་དང་།
དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་དང་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་དབང་མེད་དུ་
འབྱམས་པར་འགྱུར་བས་ན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བའི་རྒྱ་བདག་དུ་
འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་བསྒྲོག་དགོས་ཤིང་། དེ་བསྒྲོག་པ་ནི་འཕགས་

བ་ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོང་བ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཚུལ།། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ།། དེ་དག་
 ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་།། དེགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་
 འཇུག་པར་མཛད།། ཅེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོང་བ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དང་བཅས་
 བ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷ་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་
 བདུན་པ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་བཟང་བྱ་མཆོས་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་
 མེ་ལོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།།

དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་
 འདོད་པའི་སྐྱེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སུ་ཡིན་རུང་། དེ་ལ་ཐར་
 པར་བགྲོད་པའི་འཇུག་དོགས་སམ་ཐར་ལམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། གཞུང་
 འདིར་བཤད་པའི་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས། དོན་འདི་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སེམས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་མདོ་ཙམ་གོང་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་

དང་བྲལ་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་
 འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་བདེ་འགྱོར་ཙམ་ལས། གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་
 འཕང་ལ་ནམ་ཡང་རེག་པར་མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྦྱད་པ་ལས། དམུས་
 ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། ལམ་ཡང་མི་ཤེས་
 གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་
 རོལ་བྱིན་ལྔ་འདི། དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རུས་
 མ་ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགེ་སྦྱོར་གཞན་རྣམས་ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་དང་འབྲ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་
 ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན། ངར་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་ དེ་ལས་དགེ་
 དང་མི་དགའི་ལས། དེ་ལས་སྦྱེ་བ་བཟང་དང་ངན། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་
 གི་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ན་བྱ་བ་བཟང་ངན་གང་ལ་ཁྱུགས་ཀྱང་། ལས་
 ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱབས་སྦྱོང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་
 གསུངས་སོ།

གཞན་ཡང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་
 རོ་བོ་རྣམས། ཆུ་ཡི་ལྷ་བ་ལྟ་བུར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་
 པར། འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཅན་གང་དག་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་རྣམས། རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་།
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པ་དང་ཡང་དག་
 པར་མེད་དོ། ། ཞེས་འདི་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་ལ་ཚུགས་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
 བ། རྒྱ་རྒྱེན་སོགས་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། ། ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་
 སྟམ་པའི་ངེས་པ་བྲང་ངོ། །

དེ་ལྟར་མཚན་མར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་
 རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་མེད་པ་སྦྱུ་མ་
 དང་། མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱ་བྱེད་བཞིན་དུ་འཆར་བ་
 ཡོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་འདི་རྣམས་རི་བོང་གི་དྲ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བའི་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་གིས་བཞག་པ་ཡང་མིན་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཚོས་
 གང་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བ་ཞིག་དང་། ལྟ་ཐོག་དེར་

བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ཞིག་མེད་ན། ལམ་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ལྟ་ཞོག་ འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་མི་རུས་སོ། ། ཞེས་ཁམས་
 གསུམ་འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ཟབ་ལམ་
 རྒྱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འབྲིད་པའི་རིམ་བ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་
 ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 དང་། ཅུལ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་རབ་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པའི་ ཉེར་བཞི་པ།
 སྟོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཡི་ཐེན་ཐེས་བཅས་དང་། སྟོད་འཇུག་
 རྣམ་བཤད་ལེའུ་དགུ་པ། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་
 རྩེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུབ་
 བར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་
 མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱངས་སོ། །

མདོར་ན། རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། གང་སྣང་
 ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་འདི་འཁྲལ་བ་རུ་གོ་ནས། སྟོས་མེད་ནམ་མཁའ་
 དང་འབྲ་བའི་ལྟ་བ་ཡི་རྒྱལ་པོ། སྣང་སྟོང་སྐྱུ་མ་ཡི་གཟེགས་མོ་
 ལམ་ལམ་དུ་ཤར་ནས། ཏྲག་ཆད་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བས་ཞེ་སྒོ་
 རང་བདེའོ། ། ཞེས་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་ན། དེའི་སྟོབས་

གྲིས་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཅིག་གས་ཆེ་
 བར་འཛིན་ནས། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཅིག་
 ལ་སོང་བའི་དོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་བ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
 རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། རོ་
 མཆར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཆར། མཛད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱང་།
 ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་ཡང་བསྐྱེམས་ན་རང་གི་བདེ་འབྱོར་
 ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས། རང་ལས་གཞན་
 པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་འོག་
 ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མཐོང་བྱུང་བས། དེ་དག་ལ་བདེ་བ་མཛད་འདོད་ཀྱི་
 བྱམས་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་
 གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་སོགས་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་དག་འོག་
 ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མཐོང་ན་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་དང་། དེ་
 དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་

བ་ཉིད་འདི་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བསྐྱོམ་བྱས་ན། གཞན་གྱི་
 རོན་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ། འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅས་
 གསུངས། འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འཆེ་བ་
 མེད་པའི་སྒྱུད་བ་རང་རྒྱད་ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཙུག་པོ་
 ཉེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་འདི་ལ་ཐུག་ཚུལ་བསྟེན་པའི་གནད་རྣམས་ཤེས་
 བར་བྱས་ནས། ལྟ་སྒྱུད་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་འདི་གནད་
 གི་དོན་པོ་ཞིག་ཏུ་སེམས་སོ།

ལྟོན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཛད་ཚུལ་སོགས།

གསུམ་བ་ལྟོན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ས་མཛད་ཚུལ་
 སོགས་ནི། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་
 བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
 འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཕྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་
 རོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་སྐྱུད་པར་བྱ་

སྟེ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ།། བཙམ་
ལྟ་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། ཆེ་དང་ལྟན་པ་ལ་
ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་
ལྟན་པའི་འཁོར་དེ་དག་དང་། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། ཇི་
ཟེར་བཙས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ།། ཞེས་གསུངས། ཆིག་དོན་
པལ་ཆེར་གོ་སྤྲུལ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སྟོས་པ་
ནི་ནན་ཏན་གྱི་དཔེ་དགོས་པ་དང་བཙས་པ་ཡིན།

དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱན་
རས་གཟིགས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་
མ་ནོར་མ་འབྱུང་བ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། བཙམ་ལྟ་འདས་དེ་དེ་ཀྱིས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པའང་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཟབ་མའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།
ཡི་རངས་བསྐྱགས་བརྗོད་མངོན་བསྟོན་གྱི་དཔེ་པོ་ལ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་
སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་མའི་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས།
ངན་སོང་བའི་སེམས་ཅན་མ་སྟོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལ་ལས། ཐམས་

ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དག་ཅེས་པས་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
བསྟན་ཟེར་རོ།

འགའ་ཞིག་གིས། དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོར། ལྷ་དང་
མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་རིགས་ཐུག་གི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། གསུང་དངོས་སུ་
ཐོས་ནས་ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ལྷ་དང་མི་
ཡི་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་
མཐོང་རོ།

མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
རྫོགས་སོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་། ལོ་རྒྱ་
བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་སྒྲེས་བསྐྱར་ཅིང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་
དགེ་སློང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་

བའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྒྲུབ་པ།

སྒྲེས་དང་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏྲན་དམན་ཡང་དམ་པའི་བཤེས་
དང་གྲོགས་ཀྱི་མཐུས།། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་བཤོ་
སྐལ་ཅུང་ཟད་བརྟེས་པའི་དོན།། བདག་དང་བདག་འདྲའི་སློ་དམན་
དག་ལ་པན་པའི་བསམ་བས་བཤད་པ་འདིས།། བསྟན་འགྲོར་སྒྲན་
ཞིང་བཤེས་གཉིས་དག་གིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བར་སློན།།

ཞེས་བསྐྱོ་སློན་དང་འབྲེལ་མཐའ་དོན། འདིར་ཆོག་ཆོགས་
ཅུང་ཟད་ཆེ་ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་
བདག་འདྲ་བའི་སློ་དམན་པ་དག་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་
ཆེ་འདི་ལ་གོ་རྟོགས་དང་ཡིད་ཆེས་འཕེལ་སྤང། གྲུ་ཆོམ་དུ་གང་བྱུང་
བྱུང་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཙུལ་ནས་ལུང་
འདེན་མང་ཙམ་བྱས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཡི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་
ཅུང་གསལ་བར་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་འབྱུངས་བགྱིས་ཁྱེལ་ཡིན་

ཡང་། སྤྱི་མཉམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པ་ས་ནོངས་པའི་ཆོག་ས་འབྱུང་
མི་སྲིད་པ་མེན་སྟབས། མཁའ་དབྱེད་ཡངས་པ་དག་ལ་བཟོད་པར་
གསོལ་ཞིང་། ལེགས་པའི་ཆོག་ས་མཆིས་ཆེ་བསྟན་པ་དང་འགོ་བ་
ཀྱན་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྒོན་
འདུན་དང་བཅས། འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་སྤྲིང་ཉེ་ཉོར་དགོ་བཤེས་
ཆེ་རིང་ལོར་བྱས་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་བྱེད་
པར་ཅན་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆོས་ ༥ ཉིན། དཔལ་
རྒྱ་ལེན་གཉིས་པ་བྱས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་
སྤངས་པའི་ཆོས་སྐར་དུ་རྒྱུགས་པར་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་
ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

གང་ཞིག་བསྒྲོམས་ན་བདག་གཞན་མ་ལུས་བ།།
སྤེད་ཞིའི་རྒྱད་བ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བྱེད་བའི།།
ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འཇུག་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་བ།།
ཐུབ་དབང་སྤྲོ་བའི་ཉི་མར་སྤྲིང་ནས་འདུད།།

གང་ཞིག་བསྐྱེན་ན་ཉེས་སྒྲོན་མཐའ་དག་འགག།
དགེ་ལེགས་ཡར་ངོའི་རྩེ་ལྷར་འཕེལ་བའི་གནས།།
དངོས་དང་བརྒྱད་བའི་དྲིན་ཅན་རྩེ་མ་ལ།།
སྤྲིང་ནས་འདུད་དོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།།

གང་དག་གཞུང་ལུགས་རྣལ་མ་ཐོས་པ་ཡི།།

སྐལ་བ་སྤྲ་ཡང་དོན་གཉེར་ཅན་དག་དང་།།

ཡོད་ཀྱང་མ་ཐེག་ཡིད་ཐང་ཆད་རྣམས་ལ།།

ཕན་པར་རེ་སྟེ་ཆོག་ཅུང་དོན་འདུས་བྲ།།

དེ་ཡང་ངེས་སྟོན་དུ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་སྤྲུལ། སྤྱག་བསྐྱེད་
འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་།། སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་
རྒྱག། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་ལྷག་པས།། རང་གི་བདེ་བ་དབྱེ་ལྟར་
འཛོམས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ངང་
གིས་ཡོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་དབང་
གིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲིག་
པ་མི་དགོ་བ་ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཅུ་ཐུར་
དུ་འགོ་བ་དང་མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ངང་
ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་
པར་དུས་རྟག་དུ་རོལ་བར་འདོད་ཀྱང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཚོངས་པའི་

གཉི་སྤྱག་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅ་ཉོན་
དང་། ཁྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཚུའི་གཉེར་
མ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱན་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་
ད་ལྟ་སྤྱང་བཞིན་པའི་རང་གི་བདེ་བ་དང་། མ་འོངས་པར་སྤྱང་བར་
འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་རང་གི་དག་
ལྟར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ནས་ཡང་མི་འདོད་པ་
ཡིན་ཡང་། བདེ་བས་མོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་མཉམ་བ་ནི། བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱ་སྐྱོང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཤེས་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་ནི་གལ་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སེམས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བར་སྒྲོན་པའི་གཞུང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྟུས་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་སར་བཞུད་པའི་སྤྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྤྱིས་བུ་
གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྤྱ་སྐྱང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་
པར་བསྟུས་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་

མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པའི་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཆང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་
གྱུར་མ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ།།

ལམ་གྱི་ཙྰ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

དེས་ན་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཙྰ་བ་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སློང་འཁྱར་སྤྱང་བའི་རིམ་ལ། དག་
བ་བསྟོ་བ། མཐུག་བསྐྱ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་གི་དོར་
བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དབྱམ་ལ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་
བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་ལ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྒྱུ་སྤྱང་གི་
ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་འཁོད་དེ་དག་སེམས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་
སྐབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་རང་
གི་མདུན་གྱི་ཐད་བར་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེམས་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲེང་ཁར།
སྤྱ་ཆོགས་པད་ཆེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་བྱིན་
ཅན་ཙྰ་བའི་སྤྲ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱེ་མཛད་ག་
གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྟན་ལ། ཞལ་གཅིག་ཐུག་
གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་པ་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་
བདུད་རྩིས་བཀའ་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ལ། སྐྱ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་

སྤྲིག་མདོག་ཅན་གསུམ་མངོས་པར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། ཞབས་གཉིས་རྩོམ་སྤྲིལ་
ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་
བསྟན་སྤང་ཡེ་ཞེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ།
ཆོགས་ཞིང་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་པ་ལ། རང་
གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཆེ་འདྲིའི་པ་མས་མཚོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རོ་
བོ་འགོ་བ་རང་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐུང་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་
པ་སྤྱོད་ཞེས་དོན་གོ་བའི་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོད་པ་གསལ་གང་བ།
དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྩིས་པའི་དང་
པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། སྤྱིར་འཁོར་
བ་དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ཞིག་
མཐུང་འདུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏིང་དང་མཐའ་
མངོན་པར་དཀའ་བར་འདུག་པས། སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་
པའི་རུས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་
བ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་
སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེམས་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། བྱང་
པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་
པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་སྤྲོ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ཡོན་ཏན་
གཞིར་གྱུར་མའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ལ་འཇུག་པར་བབྱའོ་སྙམ་དུ་
བསམ་མོ།

དེ་ནས་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་
པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདེས་ངེས་སུ་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་
ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི། བཀའ་
འདུག་སྤྱི་ལྟར་ཀྱི་དགོང་བའི་བཞེས་གཉེན་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་
བཏབ་སྟེ། དགོང་བའི་བཞེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་འདུག་
ལྟར་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྦྱུག་བསྐྱེད་

མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་
ལམ་ཐབ་མོ་ལ་འཇུག་པ་འདི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་ངོན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་བདག་དང་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་
རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་དད་གུས་ཆེན་པོ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་སྦྱེ་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ངོན་ཅན་རྗེ། ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་རྩ། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་
བ་དུ་མ་ཡིས། གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།
ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྦྱིར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ། དེ་བྱིར་དངོས་
པོ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇོག་ཚུལ་སྒྲ་ཆོག་པ་བ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ས་ལམ་གྱི་

ཡོན་ཏན་གྱི་སྟེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའམ་རྩ་བ་ལྟ་བུར་
གྱུར་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་
ནས་སྤུལ་ཡང་བཀའ་ངེན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་གཞུང་བར་དཀའ་
བའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ལྟ་བའི་མེག་སྒྲིན་ཞིང་། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་
གྱིས་རྒྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ངེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ངེན་ཅན་གྱི་
རྗེ་སྟེ། མཆན་ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་
ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ། འདི་སྤྱི་གཏན་གྱི་
བདེ་བའི་རྩ་ལག་གྱུར་བ། ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞིང་
མཆོག་དམ་པ། འཁོར་བའི་དབྱུང་བ་སེལ་བའི་སྒྲིན་པའི་བདག་པོ།
སྤྲིད་ཞིའི་མཆོ་ལས་སྦྱོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ལུན་པའི་གནས་
ལས་སྦྱོབ་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འཛོལ་བའི་ལྷོན་
པའི་དབང་པོའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ངེན་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་བསམ་
སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་
དཀའ་ནས་མི་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འདུག་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་
བཤམ། སྤྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་བའི་རྩ་བཤམ་གཞི་དུ་ཆད་མས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས།

ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཡང་། རི་སྐད་དུ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས། རྟག་ཏུ་དུ་ཡིས་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པ་ལྟར། ལུས་སྟོག་
ལོངས་སྟོང་ཀུན་གྱིས་གཡོ་མེད་པར། བཞེས་གཉེན་དམ་པ་ལེགས་
པར་མཉེས་བྱས་ནས། མི་མཉེས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་ཤོག
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོ་ཀུན་ནས་འབད་
བ་དུ་མ་ཡིས་གུས་པ་ཆེན་པོས་བྱ་མཛདས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་
སྟོགས་པའི་སེམས་དགུ་ཡི་སྟོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་པར་སྒྲ་
མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་བཏབ་
པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་
དང་བཅས་པའི་རྒྱན་འབབ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསམ་
སྟོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་སྐྱེད་སྤྲུལ། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་
བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།
བྱད་པར་དུ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་
བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ།

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྣང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བ།

གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཇི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྣང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྣང་པོ་ཇི་ལྟར་
ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། དང་པོ་ནི། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་
ལྷ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་སུ་སྤར་ལྟར་གསལ་
བཟུང་བཞིན་པ་ལ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་འཁོར་བའི་སྤུག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ཞིག་སྤྱོད་བའདི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོག་དཀའི་
རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་པས།
ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་
ཆེ་རྟོག་དཀའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བར་ལྷ་མ་ལྟག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལན་ཅིག་རྟོག་
པའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི། ཞིན་དུ་རྟོག་དཀའ་དོན་ཆེན་ཞེས་
གྱུར་ནས། ཉིན་མཆོན་ཀྱི་དུ་སྣང་པོ་ལེན་པའི་སྒོ། རྒྱན་ཆད་

མེད་པར་སྦྱིབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ད་རེས་སྦྱེས་དབང་ལྟ་བུས་ལན་གཅིག་ཙམ་ཞིག་
རྟེན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་
དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི།
དཔེ་དང་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་
དང་། རྟེན་ན་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་འཇུག་
དོན་མེད་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཡང་སྐྱབ་བྱས་པ་སོགས་ཤེས་པར་གྱུར་
ནས། རྟེན་མཆན་གྱི་དུས་ཀྱི་དོན་མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་
བར་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པ་སྦྱེ་འདིག་རྟེན་བྱི་
མ་པན་ཆད་བདེ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་སྒོ་དེ།
གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་རྒྱན་བཞིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་
རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་པར་སྦྱིབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསལ་
བ་བཏབ་པས། སྦྱིབ་པར་སྦྱིབ་པར་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྦྱ་ལྡེད་ཟེར་དང་
བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྦྱིབ་
ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་ཉེན་གསལ་
པ་བྱུང་པར་ཅན་སྦྱིབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྤྱངས། ལུས་

དངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱད་པར་
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྲེས་པར་བསམ་མོ།

སྦྲེས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་སྦྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ།
སྦྲེས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་དང་།
སྦྲེས་བྱ་འབྲིང་དང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་
བ་དང་། སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བའོ། དང་པོ་
ནི། སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་སོགས་སྟུ་སྟར་ལྟར་གསལ་བ་ལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྦྲེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་བྱུགས་བྲག་པའི་
སྟུག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་མྱོང་བ་འདི་ཉིད། འཆི་བ་མི་ཉག་
པ་མ་བསམས་ཤིང་། ངན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ནས་སྦྱབས་སྟུ་མ་སོང་བ་དང་། ལས་

སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ།

འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས། དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་
སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་
དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཟུར་བ་
དང་། ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྦྱང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
སྐྱེས་ནས་སྤྲིག་སྤྱོད་དགེ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལུས་
སྤྲིག་གཡོ་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་བཞིན། ལྷུང་དུ་འཛིག་པའི་འཆི་བ་
ཟུར་བ་དང་། ཞི་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དང་གིབ་མ་བཞིན། དཀར་
ནག་ལས་འབྲས་བྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ། དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་
ནས་ཉེས་པའི་ཆོགས། སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་དང་།
དགེ་ཆོགས་མཐའ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྟག་ཏུ་བག་དང་
ལྟན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དཀར་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྐྱེད་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་འདི་ད་དེས་ལན་གཅིག་ཐོབ་ཀྱང་། རྟེན་འདིའི་ལུས་དང་
སྤྲིག་འཆོ་བ་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཞིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་། འགལ་རྒྱུན་སྟོབས་
དང་ལྟན་པས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་དཀར་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱིའི་འགལ་རྒྱུན་

ས་ཚུ་མེ་རླུང་གི་འབྱུང་བས་གཞོད་པ་སོགས་དང་། རང་གི་འགལ་
རྒྱུན་རླུང་མཐིམ་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་ནད་གཞི་འབྱུག་པ་དང་། ཐ་ན་
འཆོ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དུ་རེ་བའི་སྤྲོད་དང་ཁ་ཟས་དང་གནས་ཁང་ལ་
སོགས་པ་ཡང་འཆི་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་གཏོན་བགོགས་བར་ཆད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་རྟེན་འདིར་ཡུན་
རིང་དུ་མི་གནས་པར་གཡོ་ཞིང་འཆི་བ་ནི། དཔེར་ན་གཞོད་པ་སྤྲོ་མོ་
ཅ་མ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུར་བཞིན་དུ་འདྲིག་པར་སྤྲོ་བའི་
ཕྱིར།

དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུར་དང་
རྒྱ་མགོའི་ཟེལ་བ། རླུང་འཆུ་བ་རང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གཡོ་ཞིང་
མགྲོགས་ནས་སྤྱུར་དུ་འདྲིག་པའི་ངང་རྒྱལ་བས་མས་ནས་འཆི་
བ་མི་རྟག་དང་། རྣམ་འཆི་ལ་ངས་བ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བྲན་བ་
དང་། དེ་ཅས་དུ་མ་ཟད་ཉི་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད། ཐོབ་
དང་གོ་ས་གཏམ་དང་སྟན་གྲགས་འཁོར་དང་ཉི་དུ་སོགས་ཡོངས་
སུ་བོར་ཉ། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། གྲིབ་མ་ལྟན་ཅིག་
འགོ་བ་བཞིན། ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། དེ་དག་འགོ་
བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་། ཞེས་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བྲངས་པ་

བཞིན། དཀར་ནག་གི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལུས་དང་
གི་བ་མ་བཞིན་དུ་དུས་ལུན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱི་
བཞིན་འབྲང་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་བཤམ་དེས་བ་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས།
རི་ལྷར་ལམ་བརྒྱགས་ཅུང་བ་དག། ལམ་ཁྱགས་སྤྱག་བསྐྱལ་འགོ་བ་
ལྟར། དེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་
འགོར་འགོ། རི་ལྷར་ལམ་བརྒྱགས་མང་བསྟོགས་པ། ལམ་ཁྱགས་
བདེ་བར་འགོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡི། སེམས་
ཅན་དག་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་
གི་བཅས་པ་དང་འགལ་བ། དག་འདུན་གྱི་ནང་གིས་དང་འགལ་བ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཤམ་སོགས་པའི་མདོར་ན་སྟོན་གསུམ་
གྱི་ཕྱིག་པ་མི་དག་བའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་རགས་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་
སྟོས་ཏེ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱན་ནས་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཉེན་པོ་
སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྟོང་བ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དག་
བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་དག་
བའི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྟེ་མ་ལུས་བ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟོབས་བསྐྱུ་
བྱས་པར་སྤྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་ཤིག་ཅེས་གསལ་བ་བཟུང་།

བས། གླ་མ་ལྟའི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
ལ་ཞུགས་བས། རོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱད་པར་དུ་འཆི་བ་མི་ཉག་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཀར་ནག་
གི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་
ལ་རྣམ་དག་གི་སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྐྱེད་སྤྲུལ། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། བྱད་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་
དཀར་སོགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཐར་བ་ དོན་གཉེར་གྱི་ལྷོ་སྐྱེད་བ།

གཉེས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
ལྷོ་སྐྱེད་བ་ལ་གཉེས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཐར་བ་
དོན་གཉེར་གྱི་ལྷོ་སྐྱེད་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚོ་སྤང་བ།

ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྐབས་གནས་ཀྱང་འདུས་གྱི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་
དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་སྤྱི་ལྟར་གསལ་བ་ལ། བདག་དང་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་བྱུགས་
བྱུག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་སྤོང་བ་འདི། འཁོར་བ་མཐའ་
དག་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་
གྱི་ཚོ་བྱུགས་བྱུག་མ་སྐྱེས་བས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་
དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་ཚོ་བྱུགས་
བྱུག་སྤྱི་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི། སྤྱད་བས་མི་ངོམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ།
ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྤྱད་པའི་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི། ཉེས་དམིགས་རིག་
ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འོས་སྐབས་སྤྱི་བཞད་པ་ལྟར་གྱི་འཆི་
བ་རྗེས་སྤྱི་བར་དང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་ཚུལ་བསམས་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚོ་བསྤྱད་དེ། ཐེག་
པ་སྤྱན་མོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་

བ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲིག་སྟོང་དགོ་བསྐྱབ་ལ་འབད་བས་བདེ་འགྲོའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ། བདེ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་
པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ལ་ཅི་ཙམ་
སྤྱད་བས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ལྔ་འུ་རྒྱ་དང་འབྲ། ཇི་ཙམ་
སྤྱད་ཀྱང་སྟེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོམ་
བས་གདུང་བས་བ་ལྔ་ཙན་གྱི་ཆུ་ལ་སྤྱད་པ་བཞིན། ཡིད་མི་ངོམས་
བ་སྟེ་ཆོམ་པ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ད་དུང་ཡང་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟག་པར་འཕེལ་ཞིང་། ཇི་བཞིན་སྤྱོད་པར་མི་
རུས་བས་ཞེ་སྤང་གཏིང་ནས་ལངས་པ་སོགས། ཅུ་ཉོན་དང་དེ་དག་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་དབང་
གིས་ལས་ངན་སྒྲ་ཆོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་
བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོག་པ་པ་ལ་འགྱུང་བས། འཁོར་བས་བསྐྱེད་
པའི་བདེ་འབྱོར་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ། ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཅས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན་
གྱི་སྤྱེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཁོལ་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
བཟང་རྟེན་ཅིང་དེའི་ཕུན་ཆོག་པ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་པའི་སྐལ་བ་རྟེན་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚོ་སྤང་བ།

ཀྱང་། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་
བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
སུ་ཡིན་རུང་སྤྱི་བ་ཐོག་མེད་ནས་བདེ་འབྱོར་དེ་དག་ཐོབ་མ་སྤོང་བ་
དང་། སྤིད་ཅེའི་བར་དུ་སོང་མ་སྤོང་མཁན་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་
དག་གིས་མ་བསྐྱས་པ་ཡང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། སྤིད་པ་འཁོར་
བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུས་ནམ་ཡང་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་གནས་ལ་འབྲུམ་དགོས་བྱུང་ཆེ་གནས་
གང་དུ་སོང་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་དང་།
གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གྲོགས།
ལོངས་གང་ལ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་བདེ་
བ་སྤྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་
མེད་པར་སྤིད་མཆོ་ཡི། བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་
ལ། སྤིད་ལ་བརྟམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། ཀྱན་ནས་འཆིང་
ཕྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤིད་
པ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ལ་དུག་སྤྱལ་གྱི་ཆང་དང་མའི་

འོབས་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ་སྒྲིན་ནམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ལེགས་
པར་བརྟགས་ཏེ་ཆད་མས་རིག་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ཐམས་ཅད་ལས་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་ཐར་བ་སྟེ་འཁོར་བས་བསྐྱེལ་
པའི་ཉེས་ཚོགས་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དོན་
གཉིར་ཆེན་པོ་སྟེ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཤྲགས་ཤྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་
གྲུས་སྒྲུར་དང་ཏྲག་སྒྲུར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བཙོན་བ་
རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་སྒྲུབ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་གསལ་
བ་བཏབ་པས། སྒྲུབ་ལྟའི་སྒྲུབ་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་ལྟའི་ཟེར་དང་
བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། རོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཤྲགས་ཤྲག་སྦྱེ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱད་པར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཤྲགས་ཤྲག་རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྷག་པའི་
ལྷ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་སུ་སྤར་ལྷར་གསལ་བ་ལ། བདག་
དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་
ཤུགས་བྱ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྤོང་བ་འདི་ཐར་བ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་
མ་བསྐྱབ་པས་ལན་བར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲོ་བ་རུས་བར་སྒྲོམ་ལྷས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་
བྲངས་པ་ཡི། བྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས།
བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ། སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པར་
བྱེན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྷར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་
ཉིས་དེམས་སུ་བསྐྱས་ནས་ཡིད་སྒྲོན་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་

ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་
སྟེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་མ་མིན་པ་དེ་ཡིས་དྲངས་པ་ཡི་
སྟེ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་བའི་
བན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་
ཤེས་བཞིན་དང་། རང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་སློབ་གསུམ་
མི་དགེ་བ་ལ་འཕྲོར་མི་སྟར་བའི་སེམས་བསྐྱེམས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་
བའི་བག་ཡོད་བཅས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་
ཡིས་ཟེན་བའི་སློབ་སྤྲོད་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་
ཐར་བའི་སྟོན་པ་རིགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་གྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
བྱས་ཏེ། སྦྱབ་པ་སྟོང་པོ་སྟེ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཀྱིས་
པར་གྲམ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
གྲམ་ལྟས་སྟེ་སྦྱུང་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དང་བྱེད་པར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབས་སྦྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སྦྱངས།
ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་

ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱང་
པར་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
ཚུལ་བཞིན་སྒོ་བ་པའི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནམས་བསྐྱན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། བྱང་
ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་རྣམ་
གྲོལ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱགས་པར་མ་ཟད། པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྲིན་བསྐྱབ་
པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་
པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་བསྐྱན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། ཞེས་
དང་། དྲགས་པོ་སྒྲོམ་ཆེན་དག་དབང་གྲགས་པའི་ལམ་རིམ་ལེགས་
གསུངས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལས། བྱིས་པས་འབད་ནའང་འཁོར་བ་
བཞྌག་བྱས་མོད། སྤུས་བཅས་རྒྱལ་བས་རྣམ་གངས་དུ་མར་ནི།
འཁོར་བའི་སྒྲོན་བཞྌག་རབ་བྱུང་རྟེན་བསྐྱགས་ཤིང་། རབ་བྱུང་
སྒྲོམ་པའང་སོ་ཐར་ཉིད་ཡིན་པས། བསྐྱན་པའི་རྩ་བ་འདི་ཉིད་སོག་
ལྟར་བཟུང་། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོ་ལས། དེ་ཕྱིར་

གཡོ་མེད་ཉིང་འཛིན་སྤྱུ་གྱུའི་ཅེར། ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པའི་སྟེ་མ་རབ་
དུད་པ། འབྱུངས་པའི་ཞིང་ས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། བསྟན་
པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་མངོན་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
རྒྱུ་ཤི་བསྟན་པ་ལ་ལུང་རྟོགས་ཤི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་།
དེ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་དག་ལས་གཞིའམ་རྩ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤི་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཤི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་བརྒྱུད་བའི་
སྟེང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཤི་བསྐྱབ་པ་རིམ་བར་བསྐྱོམ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བརྟུས་ལེའུ་བྱག་པ་
ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་
མའི་མདོ་ལས་ངེས་དུ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱུར་ཐོབ་
སྟེ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པན་ཡོན་ལོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་
ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་

དང་། བྱང་ནམ་འབྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྐྱེ་བྱ་ནམས་ཀྱི་གཞི། དེ་
ལས་འབྲས་ནམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་
སྒོམ་བཅོན་ནམས་ཀྱི་གཞི། དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ནམས་
ཀྱང་སྐྱེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་དགོངས། ཞེས་
དང་། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། བསྒོམ་
བ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྐྱབས་གནས་
ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་སུ་
སྤར་ལྟར་གསལ་བ་ལ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་
མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་རང་དོན་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་ཞིང་། གཞན་ཡལ་
བར་འདོར་བ་ནི། ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
ཉི་རིང་དུ་བསྐྱས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས།

ད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་དང་བྲལ་
བའི་སེམས་སྟོམས་པ་དང་མར་ཤེས་ཟིན་བྲན་ཟིན་གཞོ་བྲམས་སྟེང་
ཟེ་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བར་སྒྲུང་མ་ལྟས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རང་
ཉིད་སྟོང་མཆོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱང་
དེ་འདྲ་བར། མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བའི།
བྲང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་
གསུངས།

དོན་ནི། སྟེས་བྲུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་རྒྱན་རིང་དུ་ཡང་ཡང་བསྟོམས་
བ་ལས་སྟོང་བ་འཁོར་བ་འདི་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ཏེ་དོང་ལྟར་
མཐོང་ནས། སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། ལམ་བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་བསྐབས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དབལ་ཡོན་ལྟར་སྒྲར་སྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་
གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་མོད།

འོན་ཀྱང་སྟོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་སྟོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་

རང་ཉིད་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་
བའི་བདེ་བ་ལ་གནས་སུ་ཟེན་ཡུང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་བདེ་བག་པེབས་
ངང་དུ་བསྐྱད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
དོན་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཅིང་། རང་ལ་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མ་ཁན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་སྐྱབས་མེད་པའི་འཁོར་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་དང་སྤྱོད་སྤྲུས་སུ་གནས་པར་བསམས་ཏེ།
རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་རང་ཉིད་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་
སྤྱང་བ་སྟེ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་སྤྱོད་དག་ཏུ་
འབྱུག་ཅིང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱི་ཚུ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་མང་པོས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཚུའི་གཉེར་
མ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གཅེས་པ་སྤོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
པའི་སྤྱི་གཡའ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་སྤྱོད་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
དུ། རང་ལ་བློན་ཆེ་བའི་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཡུང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་
སྤྱོད་བར་མཐོང་ནས། བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་

སྒྲོལ་བའི་ཁུར་བདག་ལ་བབས་འདུག་སྟེ་ཡང་ཡང་བསམས་
ཏེ། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྱམས་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ འཕྲོངས་པ་སྟེ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་
རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྷ་འོད་ཟེར་
དང་བཙས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་
ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་གཤགས་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱང་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་
སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་
ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་
སོ།།

སྟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། སྟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། སྟོད་པ་ཞི་ལྷག་
ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ།
དང་པོ་ནི། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ཁྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་འོ་བོ་
དབྱེར་མེད་སོགས་སྲ་སྒར་ལྟར་གསལ་བ་ལ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཅིནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཇི་ལྟར་ཁས་ལྷངས་པའི་དམ་ཆོག་
དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུངས་ནས། སྦྱོན་སོགས་པར་
ཕྱིན་བྱུག་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་
པར་དག་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད། སྦྱེས་པ་
རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྱར་ནས་སྦྱིན་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་སྒྲུས་པར་ཁྲ་མ་ལྷག་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སེམས་
ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ། གོམས་པ་མེད་
ན་བྱང་ཚུབ་མི་འགྲུབ་པར། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་
སྒྲིམ་པ་ལ། བཙུན་པ་དྲག་པོས་སྒྲོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས།
ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྤར་བ་འད་པ་ལྟར་སྤིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྲེགས་
གཅིག་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་སྒྲོན་
དུ་བལྟས་ནས། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
པ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ཅམ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་བྱས་
ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲན་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་
ཐོབ་པ་ལ་ནི་སྒྲོན་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། རྩེ་
བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། རྩེ་
བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་
བའི་ཡུལ་དེར་སླེབ་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བཞོད་

པའི་ཐབས་བྱང་ཚུབ་སེམས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་གླངས་ཏེ།
དེའི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་དང་། སྐྱབ་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིག་སོགས་པར་བྱིན་བྱག་དང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྤང་གླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཉེས་སྒྲོན་
སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་
ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཚུལ་ནི་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
ནམས་ཇི་ལྟར་ཁས་གླངས་པ་ལྟར་རང་རང་སྐྱབས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་ཀྱི་བི་
མས་ནམ་ཡང་མ་གོས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉེས་སྒྲོན་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་
ཆུབས་པོ་ཆེ་ནམས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་ཐོབ་
པ་ནམས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐོབ་པ་ནམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་
བར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།

སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནམས་ཚུལ་

བཞིན་བསྐྱང་བ་དེ་ཡང་རང་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་
ནས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་པར། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱང་བའི་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
མེད་ན། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་མི་འགྲུབ་པར་རིགས་པས་གཏན་
ལ་པབ་སྟེ་ཆོད་མས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སོགས་བསྐྱང་བ་ལ་གྲུས་སྤྱོད་དང་རྟག་སྤྱོད་
ཏེ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་བཙོན་པ་དྲག་པོས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་
སྟོན་ས་ཚུལ་བཞིན་སྟོབ་རུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སླ་མ་ལྟའི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
པའི་སྤྲིག་སྟོབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་
ཆིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། ཕྱིན་སོགས་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲག བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དགོ་
བ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོབ་པ་སྤྱངས།

སྟོད་པ་ཞི་ལྷག་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།

ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་
ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།
ཁྱད་པར་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁས་
སྒྲུངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་
བསྐྱངས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

སྟོད་པ་ཞི་ལྷག་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྟོད་པ་ཞི་ལྷག་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱབས་
གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་
སུ་སྒྲར་ལྟར་གསལ་བ་ལ། དེ་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེའི་ངང་
ནས་དབྱེད་པ་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་མ་སྒྲ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། འོག་པའི་ཡུལ་
ལ་གཡང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་
བ་ཡི། ཞི་གནས་སྒྲག་མཐོང་བྱང་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ། ལྷུང་དུ་
རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མདོ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ལ་
ནི་གནས་ནས་ཉིང་ངེ་འཇིན་འཐོབ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉིན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་
བསྐྱགས་པས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོ་ཐར་པའི་
རིགས་བདུན་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་དག་པས་གཞིར་
བབྱང་བའི་སྟེང་དུ་འོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྦྱེ་སེམས་གནས་ཆ་ལ་གོགས་
སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
གཡང་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གནས་སྟོམས་
འཇུག་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དགའའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་

ཅིང་། བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་
ཀྱི་དམིགས་པ་མ་དོར་བའི་ངང་ནས་ཡང་དག་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་ཡ་བྲལ་དུ་
མ་སོང་བར། གཅིག་པན་གཅིག་གོགས་སུ་སོང་བའི་སྒྲིབ་ནས་བྱང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་དེ་མགྱོགས་ནས་སྤྱར་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་བཟབ་པས།
སྒྲ་མ་ལྟའི་སྒྲིབ་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་
བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱད་པར་དུ་ཞི་ལྷག་གི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། བྱད་པར་དུ་རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་
རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།

ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་བྱང་ཚུབ་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འོན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
དབྱེད་སྒྲོམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་འདྲན་མི་རུས་
པས། དབྱེད་སྒྲོམ་དང་འཇོག་སྒྲོམ་གཉིས་ཚུལ་བ་སོ་སོ་སོ་སོར་
བསྒྲོམ་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་
སྒྲོམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲན་པར་རུས་པས་ན་ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་པར་

དག་པ་མཐོས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྟོ་རྟེན་

ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ།

གསུམ་པ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་

གསུམ། རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་

དབང་བཞི་ཙམ་པར་དག་པ་མཛོས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ།

མཛོས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ། དབང་དུས་ཀྱི་ཁས་
སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། དམ་ཚིག་
དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།
དང་པོ་ནི། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་
བོ་དབྱེར་མེད་སོགས་སྤྱ་གསལ་བ་ལ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའམ་ངེས་འབྱུང་བྱང་
སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་
ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱ་ཆང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་
དཔོན་སྟོ་ཀྱན་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་ནས། དབང་བཞི་ཡོངས་སྤྱོད་
དེ་སྐྱེ་བཞི་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་བྱད་པར་ཅན་འཛོག་ཅིང་། ཁས་
སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ་དང་།
ཐབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ས་
པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུང་བྱ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་ནི། ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་ཀྱན་གྱི་
མཚོག་གྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་ སྐལ་བཟང་སྦྱེ་བའི་འཇུག་ངོགས་དམ་
པ་དེས། བདེ་སྐྱབས་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་

གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་གསང་བ་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་ཆང་དགོས་པའི་སྤྱན་མོང་
བའི་ལམ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུ་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་འཆི་བ་
མི་རྟག་སོགས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ལེགས་
པར་སྦྱངས་ཏེ། གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ད་དུ་གྱུར་པ་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་སྟེ་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་འབྲས་བུ་སྒྲ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་འདི་ཉིད་
ལ་བྱང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་
རུས་པའི་ཟབ་བྱད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་
བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲེ་བོ་སྟེ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མེད་རྡོ་རྗེས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་འོགས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པའམ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེན་བྱེད་རྒྱུ་དཔང་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་
སྐྱབས་ཉིད་དུ་འཇུག་རུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་

ཅེས་གསལ་བཤོ།

དབང་དུས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་
དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་དབང་དུས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་
པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ་
པའི་གཞི།། རྣམ་དག་དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བ་ལ།། བཅོས་
མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གྱུར་ནས།། སྒྲོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་བསྐྱང་
བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་
རྒྱད་ལེགས་པར་སྐྱངས་ཏེ། གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྟོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་སྒྲོར་འཇུག་པའི་གཞི་དབང་བཞི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ།
དབང་མཉམས་པ་ལ་དཔལ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མཚོག་གི་དངོས་
གྲུབ་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་རལ་གྱི་དང་། རིལ་བྱ། མིག་སྒྲུབ། ཀླང་མཁྱོགས། བཅུད་ལེན།
མཁའ་སྐྱོད། མི་སྒྲུང་བ། ས་འོག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་

བའི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ལ་སོགས་བའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་བ་རིགས་
བསྐྱུས་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འདུས་
ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་འགྲུབ་བའི་གཞིའམ་
རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ནི་ཁས་སྒྲངས་བའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་བ་རྣམས་པར་
དག་པ་བསྐྱང་བ་ལ་རག་ལས་བའི་ཚུལ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་སོགས་
ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འོལ་སྤྱི་ཅེས་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཇིན་པར་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་སྟོན་སྟེ། བཙུག་མ་མིན་བའི་ཡིད་
ཆེས་སམ་ངེས་པ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་རུས་པའི་བརྟན་པོ་
རོ་རྩེ་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས། རང་གི་ཆེ་སྟོག་སྟོབ་པ་དང་དམ་
སྟོམ་བསྐྱང་བ་ནང་འདོམ་པའི་ཆེ། སྟོག་དང་བསྟོས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་
བརྩིས་ཏེ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་བ་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཇིན་
པའི་སྟོན་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བར་རུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བའོ།

དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་ལམ་རིམ་
པ་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྒྱད་སྟེང་སྟེང་པོ་རིམ་
གཉིས་ཀྱི། གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཙོན་བ་ཡིས།
ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་ལས་མི་གཡེལ་བར། དམ་པའི་
གསུང་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དབང་དུས་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་
རང་གི་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུངས་
ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་ནས་གསང་སྤགས་རྒྱད་སྟེང་སྟེང་
ལྟ་བུའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྟེང་པོའི་བཅུད་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནད་རྣམས། རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱ་བ་
ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་

ལ་བརྟེན་ཏེ། རོ་བོ་མ་རྗེར་བ་དང་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཆད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས། གུས་རྟག་གི་བཙོན་
བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་འབྲུས་པ་ཡིས།
ཐོ་རངས། སྤྱོད། སྤྱོད། སྤོང་དེ་ཐུན་བཞིའི་དུས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོང་བ་སྟེ་འདུག་པ་ལས་
དུས་རྟག་དུ་མི་གཡེལ་བའམ་མི་འདའ་བར་འབད་ཅིང་། དེ་ཡང་ནམ་
ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྦྱོང་བུ་ཡོངས་ཀྱི་འདྲན་མཆོག་དམ་པ་ཐུབ་
པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱབ་
རུས་པར་སྤྲུལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཅེས་གསལ་བ་བཏབ་
པས། སྤྲུལ་ལྟའི་སྦྱོང་བུ་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྤྲུལ་ལྟའི་དེ་དང་བཅས་པའི་
རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱུང་པར་དུ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་རྟོག་རྟོག་
སྒོ་ཀྱན་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་ལོང་དེ་
སྦྱོང་བཞི་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་འཛོགས་པ་དང་། ཁས་སྦྲངས་
པའི་དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ་དང་། ཟབ་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པ་སོགས་ལ་བར་དུ་

ལམ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་འབྲུབ་ཅིང་འགལ་རྒྱུ་སེལ་བར་བསྡོ་བ།

གཙོད་པའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའི་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། བྱང་
པར་དུ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་མཐོས་ཏེ་དབང་དུས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་
སྒོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
རྫོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ།

ལམ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་འབྲུབ་ཅིང་འགལ་རྒྱུ་
སེལ་བར་བསྡོ་བ།

གསུམ་པ་དགེ་བ་བསྡོ་བ་ལ། ལམ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་
འབྲུབ་ཅིང་འགལ་རྒྱུ་སེལ་བར་བསྡོ་བ་དང་། སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དུ་
སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་སྟེ་ས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་
པར་བསྡོ་བའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་
གཉེན་དང་། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་
ཅིང་། བྱིད་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོགས། ཉེ་བར་ཞི་བར་

ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའམ་མགོ་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐའ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་
བར་གྱི་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད། ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བཀའ་
དྲིན་གཞལ་ལྷན་བའི་དྲིན་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
དང་། དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་བསྟེན་པའི་དོན་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་
སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་བཟང་པོ་རྣམས་ཞབས་བྱུང་དོན་རྗེའི་
ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་། ལམ་དེ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིའི་འགལ་རྒྱུན་མི་
དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ངན་པས་གཞོད་པ་སོགས་དང་། རང་
གི་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་གཞི་འཁྲུག་པ་སོགས་
བར་དུ་གཙོད་པའི་བགོགས་གྱི་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དམིགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་སྒྲུབ་ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ། ཞེས་པའོ།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་བ་བྱང་སྟེ་ས་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པར་བསྟོ་བ།

སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་
དབལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་
རྗེས་ཀྱས་། རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག ཅེས་
གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དག་པ་སྟེ། བཤེས་
གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིང་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་
གིས་སྦྱག། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྦྲ་མཁས་ལྷན། བཅེ་བའི་
བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྦྲངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་བཀའ་ངོན་སྒྲ་མེད་སྒྲ་མ་
དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་དུས་ལྷན་སྐྱོད་ཅིག་ཙམ་ཡང་
འབྲལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣང་བོར་བདུད་སྟེ་

ལས། རི་སྤྲོད་རྒྱལ་བར་མ་གྱུར་དེ་སྤྲོད་དུ། སྤྲེའིང་སྤྲེ་བར་ཁྱོད་
ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ངོམས་པ་མེད་པར་
ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རི་སྤྲོད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་
ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ངོམས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
སྤྲོད་ཅིང་། རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་
ལྷངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རིགས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་ནས། ཟུང་འཇུག་རྒྱ་
རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་
ཅེས་བཤོ།

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གཞིར་གྱུར་མར་མི་སྣང་ཞིང་། འདི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་རང་
གཞུང་མིན་པར་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཏེ་ཉོར་སྦྱར་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་དག་ཆེ་དབང་ལྗོངས་སྤྱུངས་སྟོབ་ཟུང་དར་རྒྱས་མཆོག་གིས་
ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་ཚུལ་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་
པོ་དག་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་ཐོས། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེས་བ་སོ་ཆོས་རྗེ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་

སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་མཐུག་ཏུ། དེ་མེས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་
སྒྲ་མ་དང་། འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཞེས་
སོགས་བརྗོད། ། ། སྐྱེ་བ་མཐུག་ཏུ། ཞེས་བ་ཅམ་ལས་མེད་གསུང་
གཞན་ན་མ་མཇལ། འདི་རྒྱུ་སྒྲ་མ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་གི་དཔར་
བྱང་སྒྲོན་ཆོག་ཡིན་པར་གཞན་ལས་སོས། འདིར་སྐུ་སྐུ་བ་ནི་དེང་དུས་
སྐུ་སྐུ་ཀྱང་འདི་འི་རང་གཞུང་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ་ཞལ་འདོན་དུ་མཇེད་
པར་བརྟེན། དེ་མེད་ན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུར་སྐུང་བས་འདིར་བཞོད་བ་
ཡིན་པར་མཐུག་པར་མཛོད།

ཐ་མར་དགོ་བ་མཐུག་གི་དོན།

བཞི་བ་མཐུག་བསྐྱེད་བཞི། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་
བ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་ཆོས་གྲོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རང་
དགོན་ཁི་བུར་ཨོ་རྒྱན་སྐུ་བས་སོགས་ཀྱིས་ནན་བསྐྱེད་བྱས་པར་
བརྟེན། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཐུན་སེལ་
སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
དཀར་སྐྱུངས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཉེ་ཏོར་དགོ་བཤེས་ཆེ་རིང་ཞོར་བྱས་

རང་སྒོས་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་བཞི་
བརྒྱ་ཞེ་བཞི་རབ་གནས་མེ་བྱ་ལོའི་ས་ག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆེས་བཙུ་
སྟེ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ་མཉམ་མེད་སྐབ་
པའི་དབང་པོས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་ངན་ལས་
འདས་པ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། མཛད་པ་ཆེན་
པོ་གསུམ་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་སུམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་
བཟང་པོར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ལྷ་བ་ ༦ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་རྫོགས་
པར་བགྱིས་པའོ།

མཐར་སྐྱས་པ།

གཞུང་འདིར་འབད་པས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས།
བདག་གིས་ཇི་སྟེད་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
མཁའ་མཉམ་འགོ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་།
བསལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་གཞིལ་བར་ཤོག།

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དམ་བའི་བཤེས་ཚུལ་སྤྲོས།

མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་གདམས་བ་ཚུལ་སྤྲོས།

ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་བའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་ནས།

མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག།

ཅེས་བསྟན་འགྲོར་སྤྲོས་བའི་རྒྱ་བྱ་འབྱུང་བའི་སྤྲོས་འདུན་དང་བཅས་
ཏེ་གསོལ་བའོ།

དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ལྷ་དག་པ།

དགེ་བཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཆེ་རིང་། དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་རྗེ།
དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ལོ་རྒྱུ། དགེ་བཤེས་ཀུན་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།
དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་ལུན་ཚོགས། དགེ་བཤེས་ཆེ་དབང་སྐྱབས།
ལྷ་རམས་གཉིས་བ་སྒོ་བཟང་འཁྲིན་ལས། ལོ་རྒྱུ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས།

པར་རྩ་དང་དེབ་གཞུགས་སྒྲིག་སྒྱུར་བ།

དགེ་བཤེས་འཆི་མེད་དར་རྒྱས། དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་འབྲུག་གྲགས།
དགེ་བཤེས་ལུན་ཚོགས་རབ་བརྟན།

འདིའི་སྐུལ་མ་གནང་མཁན་རྣམས་གཙོས། ལུ་སྤྲིག་དང་དག་བཙུག་
བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། མཐུན་སྦྲེལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་
བློན་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རབ་སྦྱིང་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འགྲེལ་
བའི་དེབ་འདི་དཔར་བསྐྱུན་བགྱིས་སྐབ་པར་སྤྲུགས་རྗེ་སྤྲོ་མེད་དུ་ཆེ་ལྷན་
དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་བསམ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་
སློབ་འདུན་དང་བཅས།

དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༣ ལྷ་བ་ ༡༥ ཆོས་ ༥ ཉིན་པར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་བཞི་བརྒྱ་
ཐམ་བ་པར་བསྐྱུན་བྱས་པ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་བ་ ༤ ཆོས་པ་ ༤ རྟེ་འབྲས་སྤངས་ཞོ་སྟོན་དུས་ཆེན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ཉིན་སྤར་ཡང་པར་ཐངས་གཉིས་པར་དེབ་གངས་ལྷ་བརྒྱ་
ཐམ་བ་པར་བསྐྱུན་བྱས་པ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་སྟོན་འཕྲི་རྩེད་ཐད་བགྱིས་ཏེ་སྤར་ཡང་པར་ཐངས་
གསུམ་པ་པར་བསྐྱུན་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་ཕྱང་པོ་ཅི་མཆིས་
བསྟན་འགྲོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་ལྟ།

Geshe Tsering Norbu
Tehor Drakgo Drepung Loseling
P.O.Tibetan Colony, 581411, Mundgod (N.K.)
Karnataka State, India.